

KURIER WILEŃSKI

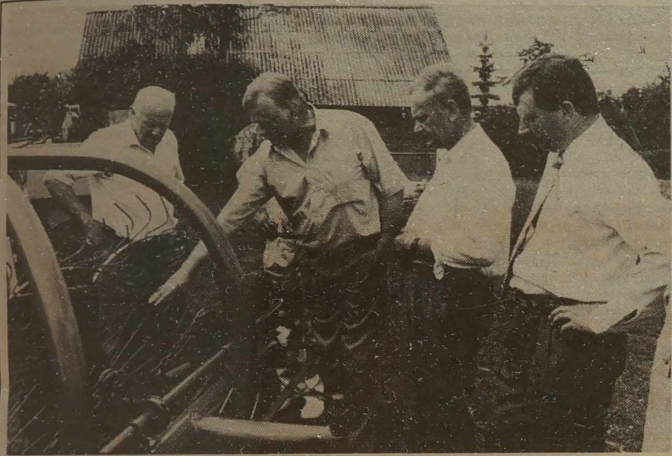
DZIENNIK Niezależny

Rok założenia 1840

nr 6 (12662)

WTOREK, 11 lipca 1995 r.

cena 60 ct

Rodacy — rodakom

Polska gmina i litewskie starostwo nawiązują kontakty

W ubiegłą sobotę starostwo kowalczuckie w rejonie wileńskim oczekiwało niecodziennych gości — przedstawicieli gminy Mokobody z województwa siedleckiego. Starosta Mirosław Aleksandrowicz chlebem i solą, a uczniowie w strojach ludowych — piosenką powitali na granicy starostwa przybyszów z Polski. Było to naprawdę wzruszające spotkanie, a szczególnie dla członka delegacji polskiej, byłego akowca, uczestnika operacji "Ostra Brama" Romana Świacko-Świackiewicza, który mógł ucałować swą rodzinną ziemię.

Wśród 40-osobowej grupy rolników z polskiej gminy byli wójt Sylwester Kisieliński, właściciel oraz dyrektor zakładu produkcji maszyn rolniczych "Inventor" Jan Jofski i Jan Tuzyński, a także prezes Spółdzielni Kółek Rolniczych Arkadiusz Skup, którzy na apel "Wspólnoty Polaków" postanowili nawiązać współpracę z jednym z powiatowych starostw.

Zgodnie z decyzją mera rejonu wileńskiego Leokadii Janulaukienė oraz kierowniczką Ośrodka Wspomagania Rolników i Przedsiębiorczości Rolniczej Lucjany Binkiewicz wybór padł na starostwo kowalczuckie. Polscy goście przybyli nie z pustymi rękoma. W darze dla koła gospodarzy starostwa przywieźli sadzarkę, przetrząszkę-zgrabiarkę

i elektryzator z ogrodzeniem, popularnie u nas zwany "elektropastuchem". Jest to sprzęt wyprodukowany w zakładach "Inventor" na terenie gminy Mokobody i został ufundowany przez właściciela firmy Jana Jofskiego.

Goście z Polski zapoznali się ze starostwem, o parafii i kościele w Szumsku opowiedział ks. proboszcz Dariusz Stańczyk.

Gmina Mokobody zarówno pod względem zajmowanego terytorium, liczby mieszkańców, jak też działalności rolniczej w dużym stopniu przypomina starostwo kowalczuckie. Toteż przy pierwszym spotkaniu zapada decyzja nawiązania stałych kontaktów między polską gminą i litewskim starostwem.

Danuta WOJTUSIAK

NA ZDJĘCIACH: od lewej — starosta kowalczucki Mirosław Aleksandrowicz przyjmuje sprzęt rolniczy od właściciela firmy "Inventor" Jana Jofskiego, prezesa Spółdzielni Kółek Rolniczych Arkadiusza Skupa oraz wójta gminy Mokobody Sylwestra Kisielińskiego; ks. D. Stańczyk zapoznaje gości z historią kościoła w Szumsku.

Fot. M. Pałaszewicz

Temat dnia

Ceny i marże

Zdrożał cukier, staniała wiewprzowina

W czerwcu inflacja wyniosła tylko 1 proc. Ogółem w ciągu pierwszego półrocza stanowią 16,7 proc. W ubiegłym roku w odpowiednim okresie wynosiła około 24 proc. W czerwcu artykuły spożywcze nie zdrożały, najbardziej wzrosły wydatki mieszkaniowe. Największy wpływ na to wywarł prawie dwukrotny wzrost ceny za gorącą wodę. Zimna woda zdrożała mniej więcej o 6,9 proc. Wzrosły także — średnio o 6,2 proc. — wydatki eksploatacji mieszkań. W poniedziałkowej bezpośredniej audycji radiowej poinformował o tym dyrektor Departamentu Statystyki Kęstutis Zaborskas.

O 3,9 proc. zdrożał cukier. Zdaniem dyrektora wraz z nadejściem sezonu jagodowego cukier może nadać drożęć. Stosunkowo nieznacznie zdrożała mąka — o 4,6 proc.

K. Zaborskas powiedział, że mniej więcej o 2,1 proc. staniała wiewprzowina I gatunku, jeża są tańsze o 2,3 proc., margaryna — 2,9 proc., świeże warzywa — 22,4 proc.

Według danych Departamentu Statystyki, w maju, w porównaniu z tym samym miesiącem ub.r. średnia płaca zarobkowa wzrosła o 44, natomiast ceny w tym okresie — o 39 proc. Średnia emerytura starca od zesłorocznego do tego maja zwiększyła się mniej więcej o 23 proc.

(ELTA)

Dlaczego jednak zdrożał?

O cukrze nasz dziennik pisał kilkakrotnie, uprzedzając, że ustawa cukrowa może się obrócić w "antyukrową". Tak się właśnie stało. Kilogram cukru przekroczył cenę 1 USD i kosztuje w tej chwili w sprzedawców na straganach i na stoiskach rynkowych po 4,60 Lt za 1 kg. Dlaczego tak się stało? Rząd wiosną podjął uchwałę o wysokich stawkach celnych na cukier przywożony z zagranicy. Motywacją była niby słuszna: bronić interesów producentów litewskiego cukru. Okazało się, że zapasy rodzimego produktu szybko się wyczerpały. W porcie kłajpedzkim stoi statek z trzciną cukrową z Brazylii. Jest tego 16 tys. ton. Cukrownie w Poniewieżu oraz Mariampolu wkrótce przystąpią do przetworstwa tej trzciny. Producenci z Poniewieża i Mariampola zgodnie jednak twierdzą, że nie mają prawa sprzedawać cukru drożej niż po 2,50 Lt za 1 kg. Natomiast handlowcy mogą zwiększać marże bez ograniczeń. Stąd właśnie takie wyrubowane ceny! Tym bardziej, że sezon przetwórstwa w pełni. Czyli mamy do czynienia z obroną interesów przedsiębiorców i pośredników. Oni oferują sklepom cukier już po 3,50 i 3,90 Lt. Nabywca zapłaci jeszcze drożej, bo placówka handlująca też musi zarobić.

Z mąką jest inaczej. Rząd co do tego artykułu nie podejmował żadnych uchwał. Po prostu jej zapasy zaczęły się wyczerpywać. Już wkrótce dowiedzie się białą psenną mąkę z Ukrainy, Węgier, Czech. A w międzyczasie ceny oczywiście pójdą w górę. Może nie tak drastycznie jak na cukier, tym niemniej...

Jadwiga PODMOSTKO

Potrzebna jest umowa o wolnym handlu

"Litwa i Polska powinny podpisać umowę o wolnym handlu. Usprawni to pracę na przejściach granicznych, wpłynie na obniżenie cen" — oświadczył zastępca dyrektora Polsko-Litewskiej Izby Gospodarczej w Suwałkach Andrzej Janeki na konferencji prasowej przeprowadzonej w Łodzi.

Jak powiedział on, byłoby to również korzystne dla Łodzi — drugiego co do wielkości miasta

Polski, gdzie skupiony jest prawie cały przemysł włókienniczy kraju. "Na Litwie na wielką skalę rozszerza się przemysł konfekcyjny, powstało wiele małych zakładów krawieckich, potrzebujących materiałów. Polska mogłaby ich dostarczać po niższych cenach i konkurować z Czechami oraz Niemcami", mówił A. Janeki.

Zdaniem rady do spraw gospodarczych ambasady litewskiej w Polsce Rimutisa Klevečki, przygotowanie litewsko-polskiej umowy o wolnym handlu znajduje się w centrum uwagi obu krajów. Negocjatorzy mają spotkanie się ponownie jeszcze w końcu tego miesiąca.

(ELTA)

Znad Wili

Radio 73.34/103.8 FM

19.00 -

Koncert życzeń

Sentencja dnia

Przez żółdek do serca — powiedział lew i zakochał się w apetycznej zębrze.

E. HEMINGWAY

Kalejdoskop wiadomości

Apel opozycji

7 sejmowych frakcji opozycyjnych zwróciło się do prezydenta Litwy z apelem, by nie podpisywał i zwrócił do powtórnego omawiania ustawę sejmową "O uzupełnieniu ustawy RL o Centrum Badania Ludobójstwa Mieszkańców i Ruchu Oporu". Najpierw Sejm rozwiązał poprzednią komisję i przekazał jej funkcje Litewskiemu Centrum Badania Ludobójstwa Mieszkańców i Ruchu Oporu. W apelu m.in. wskazuje się, że kierownictwo Centrum nie budzi zaufania i nie cieszy się autorytetem nie tylko wśród byłych więźniów politycznych, zesłańców oraz uczestników ruchu oporu, lecz również wśród znacznej części społeczności.

Pomoc Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy

Międzynarodowa Federacja Dziennikarzy (MFD) pomaga Litewskiemu Związku Dziennikarzy (LZD) stać się poważną organizacją zawodową — podsumowując dwudniowe seminarium "Dziennikarze i prawa człowieka", powiedział przewodniczący LZD R. Eilunavičius. Stwierdził on, że wkrótce zostaną reaktywowane podstawowe ogniwa LZD w gazetach, gdzie pracują członkowie związku. Będzie podpisywany przez dziennikarzy Kodeks Etyki Dziennikarskiej.

Nagroda za pracę dyplomową

Absolwentka Wileńskiego Uniwersytetu Technicznego A. Petrauskaitė za pracę dyplomową "Kościół w Dubingiai" (kierownik Jonas Anuskevicius) zdobyła nagrodę Jonas Mulokasa, poinformował Litewski Związek Architektów. Celem upamiętnienia wybitnego architekta Jonas Mulokasa (1907-1983) jego syn, również architekt Rimas Mulokas zamieszkały w Stanach Zjednoczonych, ufundował doroczną nagrodę imienia ojca za najlepszą pracę dyplomową w dziedzinie architektury. Nagrodę — 4000 litów — laureatka odebrała w Litewskim Związku Architektów.

Już wkrótce — gofrowane opakowania

W Kłajpedzie zbudowano olbrzymią halę produkcyjną. W najbliższych dniach rozpocznie się jej montowanie 120-metrowej taśmy technologicznej zakupionej we Włoszech. Rocznie zmierza się produkować 30 mln m² gofrowanej tekstury potrzebnej przedsiębiorstwom przemysłu lekkiego Litwy.

Dziś w Warenie...

mieszka 38,1 tys. osób, w tym 11,7 tys. mieszka w mieście, reszta w okolicach. Gęstość zaludnienia — 15,8 mieszkańców na kilometr kwadratowy. W ubiegłym roku ogółem przyszło tu na świat 409, zmarło 567 osób. Zarejestrowano 200 związków małżeńskich i 91 rozwodów. Do rejonu warneckiego w 1994 r. przybyło 1076, opuściło go 816 osób. W 35 szkołach ogólnokształcących uczyło się 4458 uczniów. W Warenie są 3 szkoły średnie, 1 początkowa i 1 szkoła rolnicza.

Krajowy poziom bezrobocia nieco się zmniejszają

Według danych Litewskiej Giełdy Pracy, w czerwcu poziom bezrobocia w kraju w porównaniu z marcem, kwietniem i majem nieco się zmniejszył. Na 1 lipca br. zarejestrowano 104 499 niepracujących ludzi — prawie o 3 tys. osób mniej, niż 1 czerwca br. Ogółem zarejestrowano 46 985 bezrobotnych. Zasiliło ich 34 924 osoby. 1 czerwca zanotowano 2023 wolne miejsca pracy, w tym 1517 — dla robotników. Litewska Giełda Pracy w pierwszym półroczu br. zatrudniła około 20 tys. ludzi, ponad 42 tys. objęło szkolenie zawodowym.

Miód litewski jest dobry, ale...

produktu tego jest pod dostatkami na świecie. Jego światowe ceny są nawet niższe niż u nas. Ba, na rynku litewskie wchodzi miód z sąsiednich krajów. Ostatnio proponuje się w sklepach niemieckich. Nasi jednak producenci bronią się, dążąc do polepszenia jakości oraz większego popularyzowania miodu litewskiego. 5-6 sierpnia w Szwałach odbędzie się święto miodu, na które przybędą pszczelarze z całej Litwy.

Wspólnota młodych samarytan

Trzy lata temu na Litwie została reaktywowana wspólnota samarytan Litwy. Jej celem jest dopomaganie człowieka, któremu zdarzyło się nieszczęście, któremu w życiu jest trudno, obok którego zapewne wszyscy przeszli obojętnie, nie dostrzegając go. W Europie Zachodniej samarytanie mają różne obiekty socjalne (domy starców, dziecka, inwalidów, szpitale), stacje pierwszej pomocy lekarskiej. Tych, którzy interesują się działalnością samarytan, prosimy zwracać się: przewodniczącą Wileńskiego Oddziału L. Juselenė, Zygimantų 8, tel. 65-96-66, 65-96-67.

Do polikliniki przyjdą też zdrowi

W poliklinice centralnego szpitala w Wilkomierzu zaczął działać gabinet zdrowia. Ma on pomagać nie tylko ludziom chorym, ale też zdrowym. Określa się tu z czynnik ryzyka, sprawdza stan zdrowia, udziela się konsultacji, jak zachować zdrowie.

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, radia, prasy i inf. Ważnych przygotowała Jadwiga PODMOSTKO

W. Landsbergis o aktualnościach politycznych

Grunt do nadużyć?

Zdaniem lidera opozycji V. Landsbergisa władza nie chce walczyć z nadużyciami. Jako dowód przytoczył fakt zlikwidowania służby ochrony papierów wartościowych. Posel uważa, że jest to przysługa dla kręciaczy. Sta służba czuwała m. in. nad autentycznością paszportów, banderoeli, blankietów, sprawozdańców. Dlatego fakt poniesienia rządu, w przekonananiu V. Landsbergisa, będzie sprzyjał rozwojowi "biznesu paszportowego". Według jego danych, obecnie zarejestrowano 15 tysięcy utraconych, ukradzionych paszportów, z których nie wykluczone, że korzystają nielegalniacy. Falszowanie dokumentów sprawozdańców pozwala nie wiszczą podatków, zaś podrabianie banderoeli sprzyja kontrabandzie. V. Landsbergis twierdzi, że przekazanie funkcji rozwiązanej służby dla resortów policji i bezpieczeństwa nie rozstrzyga problemu, bowiem to potra, zaś zawodowi fachowcy są rozpreżeni.

Ustosunkowując się do niedawnej wizyty na Litwie delegacji Sił Zbrojnych RP na czele z gen. T. Wileckim, V. Landsbergis zaznaczył, że w interesie obu państw jest współpraca wojskowa, zwłaszcza w dziedzinie kontroli przestrzeni powietrznej.

Mówia wąpli, czy Litwa jest państwem, gdzie gorzej prawo. Mówił on to, mając na uwadze sytuację w TELE-3. Na mocy orzeczenia sądownego, jak twierdzi L. Baškauskaitė, jest ona prawowładną kierowniczką. Mimo to nie jest ona dopuszczana do pracy, co bardzo podważa, w przekonananiu posła, prawny autorytet państwa.

Wczoraj V. Landsbergis rozpowiadał oświadczenie, w którym potępił mord cywilnych mieszkańców Czechenii. Zachęca on przywódców Rosji do honorowego wyjścia z sytuacji — porozumienia o nowym statusie Republiki Czecheńskiej.

Jadwiga BIELAWSKA

Rozpowszechnia się karty Banku Wileńskiego dla przedsiębiorstw

Rozpoczęto rozpowszechnianie kart "Vilniaus bankas" dla przedsiębiorstw. Jak poinformował wydział łączności ze społeczeństwem tego banku, jest to pierwsza tego rodzaju karta na rynku krajowym. Przeważają się dla przedsiębiorstw, które przedsiębiorstw na regulowanie wydatków w podróży, na utrzymanie, wyżywienie w czasie delegacji oraz wydatków gospodarczych. Posługując się nimi nie można brać gotówki, a wszystkie wydatki opłacone kartą skreśla się ze specjalnego otwartego konta karty przedsiębiorstwa.

Karty przedsiębiorstwa wydaje się na rok. Wstępny wkład wynosi 1000 litów, a opłatę za kartę — 20 litów. Roczna opłata za obsługę wynosi 50 litów, natomiast nie pobiera się opłaty za dokonywane operacje. Bank Wileński jako pierwszy na Litwie zaczął rozpowszechniać karty rozliczeniowe. Od 1992 r. jest on członkiem VISA International i rozpowszechnia karty VISA oraz VISA Business. Dotychczas wydano 700 kart VISA Business i około 800 kart VISA. (ELTA)

Przydzielono parcele na budownictwo

Zarząd Miasta Wilna zezwolił zamkniętej spółce akcyjnej "Sheli Lietuva" wydźwierzwić na 99 lat parcele gruntową w Wilnie, przy ul. Ukmergės i alei Savanorių na budowę stacji benzynowych. Dla wspólnego przedsiębiorstwa litewsko-amerykańskiego, "Omniel" S.A. wydzierżawiono działkę gruntową przy ul. Žalūjui Ežerų na budowę windy łączności telefonicznej. Za te działki wspomniane firmy przekazały do funduszu pozabudżetowego miasta ponad 380 tys. litów.

Określono również wielkość parceli dla kościoła św. Kazimierza i jej granic, zaakceptowano wniosek w sprawie przyznania parceli gruntowej przy ul. Naugarduko w budowę biblioteki Związku Nowioudni i Niedowidzących. Członkowie zarządu obniżyli również opłatę dzierżawną dla klubu inwalidów "Draugystė" za pomieszczenia mieszkalne przy ul. Justiniškų do 30 centów za 1 metr kwadratowy miesięcznie. (ELTA)

Byłyby chęci, a rzepak wyrosnie

Czy na ziemiach sołecznickich może wyrosnąć dobry oziwy rzepak? Naturalnie, gdyby go uprawiać. Na początku lat 80 w Janczanach, w ówczesnym kolchozie zbierano po 20 c rzepaku z hektara. Teraz natomiast nawet w Instytucie Rolnictwa ukształtowała się negatywna opinia: na ziemiach sołecznickich nie wyrosnie ładny rzepak. Kto wyrobił taką opinię? Wyobraźcie sobie, właśnie ci, którzy mogli na uprawie rzepaku zarobić duże pieniądze, bo kierownicy spółek rolnych rejonu.

Wiadomo, że istnieje państwowy program "Rzepak", którego celem jest zainteresowanie rolników rzepakiem, aby pokrył niedobór oleju roślinnego w republice. W Bobelaii zbudowano zakład, by zaś zapewnić mu surowiec, państwo daje chętnym uprawy rzepaku na kredyt nasiona, nawozy i chemikalia. Już w 1993 r. trzy spółki rolne przystąpiły do programu i obsiały tą rośliną 59 ha. Ale zimą rzepak wymarł. Spółki rolne niezbyt ucierpiały z powodu tego, ponieważ państwo nie zażądało zwrotu kredytów. Mróz zaś pomógł ukryć wszystkie wykroczenia przeciwko technologii.

W 1994 r. niektóre spółki jeszcze raz postanowiły podjąć próbę, nie które przystąpiły do programu pod presją naczelnika rejonowego wydziału rolnego. W sumie 5 spółek

obsiało rzepakiem 96 ha. Bo jednak oferta kusząca: za każdą tonę ziarna — 215 dolarów USA. Niestety, w niektórych spółkach myślenie, że dolary wyrosną same. Szczególnie w Dajnowie i Podworańcach. Rzekano później to późno, do źle uprawionej, świeżo żarzonej gleby, nasiona wysiewano na nieodpowiednią głębokość, nie wniesiono nawozów. Zrozumiałe, że przy takiej "technologii" rzepak przed przymrozkami nie zdążył się ukształtować, na wiosnę zasiewy były rzadkie, potem zaatakowały go słodyszki rzepakowicze, a nikt nie zastosował chemikaliów. Ale tej zimy

Fermerskie medytacje

mróz nie mógł uratować sytuacji i niektóre spółki rolne będą musiały rozwiązać sakiwki, aby zwrócić państwu sakiwki.

Jednocześnie jest też inny przykład. Spółka rolina w Bowszach obsiała rzepakiem 20 ha i chociaż też nie zdołała wnieść pełnej normy nawozów azotowych, to może liczyć chociażby na mizerny plon — po 10 cetrarów z hektara. Nawet jeżeli sprzedadzą tu 20 ton rzepaku, to wystarczy pięciu ton, aby rozliczyć się z kredyty, a za resztę mógł dochód w

wysokości 12 tys. litów. I to mając ten marny plon! A gdyby tak otrzymał po 20 i więcej cetrarów z hektara? W kasach długo leżałyby zielone banknoty...

— Nie mogę zrozumieć, dlaczego ludzie sami sobie psują interes — oburza się agronom Zinaida Kiszczenko, która w rejonie zajmując się programem uprawy rzepaku. — Jak można naawie liczyć, że wyrosnie on bez gospodarej ręki...

Z. Kiszczenko uważa, że jednak znajdą się rolnicy, którzy poważnie zajmą się tą korzystną rośliną i uodwodnią, że rzepak na ziemi sołecznickiej rośnie nie gorzej niż w Niemczech czy Danii. Ostatnio uczestniczyła ona w tych krajach na seminarium, które zorganizował Litewski Instytut Rolnictwa w ramach programu "Rzepak". Z Litwy jechało 37 osób. Studiowali oni agrotechnikę uprawy rzepaku, odwiedzili farmera, który zbiera z hektara do 40 cetrarów ziarna rzepaku.

— Teraz agituje farmerów i w ogóle wszystkich, którzy chcą poważnie zająć się tą uprawą — mówi Zinaida Kiszczenko. — Chociaż, jak dotychczas, nikt nie zgłaszał zamiaru uprawy rzepaku ozimego. Sądzę, że ci, którzy chcą zarobić, poważnie pomyślą o tej ofercie.

Piotr RYNGIEWICZ

Sołeczniki

Kurs walut w Banku Litewskim

	dolar amerykański		marka niemiecka		1000 rubli ros.	
	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
"Senamiesčio bankas"	3.95	4.00	2.79	2.90	0.67	0.89
"Vilniaus bankas"	3.97	4.03	2.84	2.94	—	—
"Hermis"	3.97	4.01	2.85	2.90	0.78	0.88
"Litimpeks bankas"	3.96	4.01	2.84	2.92	0.80	0.90
"Tauro bankas"	3.96	4.02	2.82	2.90	0.60	1.00
"Aurabankas"	3.96	4.04	2.82	2.92	0.60	0.87
"Lietavos valst. kom. bankas"	3.96	4.01	2.82	2.91	—	—

Tabela kursów średnich waluty polskiej w stosunku do walut obcych

kraj	waluta	średni
Austria	1 ATS	0.2420
Belgia	100 BEF	6.2001
Dania	1 DKK	0.4302
Finlandia	1 FIM	0.5540
Francja	1 FRF	0.4878
Hiszpania	100 ESP	1.0980
Holandia	1 NLG	1.5186
Japonia	100 JPY	2.7402
Kanada	1 CAD	1.7331
Norwegia	1 NOK	0.3822
Portugalia	100 PTE	1.8142
RFN	1 DEM	1.7045
USA	1 USD	2.3040
Szwajcaria	1 CHF	2.0507
Szwecja	1 SEK	0.3286
W. Brytania	1 GBP	3.7703
Włochy	100 LTL	0.1498

"WILNO I OKOLICE" I — NAJBLIŻSZE PLANY

W ubiegły piątek, 7 lipca br., w wileńskiej polskiej księgarni "S.K." odbyła się promocja przewodnika po Wilnie autorstwa Mieczysława Jackiewicza — "Wilno i okolice" (wyd. Laumann — Polska). Jest to pierwszy wydany po wojnie przewodnik po Wilnie w języku polskim.

Mieczysław Jackiewicz (dr hab.) urodził się w Bokszycach na Wileńszczyźnie. W 1956 r. wyjechał do Polski. Mieszka w Olsztynie. Na Uniwersytecie Warszawskim ukończył filologię rosyjską. Pracował w szkolnictwie; od 1973 r. jest pracownikiem naukowym w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Olsztynie, od 1988 r. — Uniwersytetu Poznańskiego. Jest także tłumaczem na

język polski literatury rosyjskiej, litewskiej i białoruskiej. Opublikował kilka antologii oraz przewodnik "Wileńska Rossa" (1993).

Na wileńskiej promocji przewodnika obecna była także przedstawicielka wydawnictwa Laumann — Polska Mariola Malerek, pod której redakcją wspomniany wyżej przewodnik się ukazał.

Z wywiadu Marioli Malerek dla naszego dziennika:

"K.W.":

— Pod Pani redakcją w wydawnictwie Laumann — Polska ukazało się dotąd szereg przewodników, jak "Kościół Mariacki w Krakowie", "Bazylika Mariacka w Gdańsku", "Katedra w Oliwie" i inne, Pani

jakawie przypomniał...

Mariola Malerek:

— "Góra św. Anny", "Zamek Książ", "Katedra Wrocławska", "Krzeszów"... Sądzę, że nie ma potrzeby wymieniać tu wszystkich. Dodam może tylko, że wcześniej wydaliśmy także przewodnik "Praga". Stołeca Czech należy do miast najczęściej odwiedzanych w Europie. No a teraz — Wilno... — Jest Pani w Litwie po raz pierwszy?

— W Wilnie jestem po raz pierwszy. Litwę poznałam wcześniej, niejako od "innej strony", od morza. Mito wspominał pobyt nad litewskim Bałtykiem: Nida, Juodkrantė i tak dalej...

— Urodziła się Pani w Polsce, mieszka i pracuje w Niemczech, w Bawarii...

— Ale sercem jestem także bliska ze Lwowem.

— Więc — czy możemy już się spodziewać przewodnika po Lwowie?

— Na razie mam inne plany. Na przykład wydanie przewodnika po obszarze polsko-słowackim, Tatr. Planuję — "Bieszczady". Ale też — "Kraków i okolice": W ogóle nasze wydawnictwo szuka obszarów mniej opisanych.

— Wydawnictwo Laumann — Polska bazuje się w Piechowicach w województwie jeleniogórskim.

— Tak jest. Piechowice — jest to polski podmiot gospodarczy.

— Czy Śląsk — leży także w najbliższych Pani planach?

— Właśnie zajmuję się przewodnikiem "Drogi historyczne Śląska". Jak też... Nie chciałabym jednak zdradzać wszystkich swoich planów.

— Ale odłoni chyba Pani nam

tajemnicę zamiaru wydania "Przewodnika po Litwie"?

— Pani — już ją odstania.

— Kto jest autorem?

— Pan Mieczysław Jackiewicz. Ale najprawdopodobniej we współpracy z kimś z Litwy.

— Dziękuję Pani za rozmowę.

Rozmawiała

Albina ROLSKA

NA ZDJĘCIACH: gratulacje autorowi przewodnika "Wilno i okolice" Mieczysławowi Jackiewiczowi; Mariola Malerek, przedstawicielka wyd. Laumann - Polska w rozmowie z dziennikarką "K.W." (zdjęcia z wileńskiej promocji przewodnika po Wilnie w księgarni "S.K.").

Fot. Tadeusz Waźniewicz

Gdzie się przechowuje towary

Jak działają składy celne

Na Litwie obecnie jest 113 składów celnych otwartego i zamkniętego typu.

Korespondent ELTA poprosił szerzej opowiedzieć o ich działalności zast. dyrektora Departamentu Cel Jpooasa Jacek/Khusa.

Na Litwie, zazwyczaj, składy nie należą do urzędów celnych, ich właścicielami są firmy prywatne. W takich składach przechowuje się towary, za które nie uszczono opłat importowych i t. Skład celny w naszym kraju może otworzyć dowolna osoba fizyczna i prawna, na ten cel powinna mieć co najmniej 1 mln litów kapitału zakładowego. Ostatnio obowiązują także otrzymane na to zgody rządu. Za założenie składu przewiduje się dość wysoka opłata skarbową.

Jak powiedział J. Jacevičius, w składzie otwartego typu towary może przechowywać każdy litewski właściciel towarów, a w zamkniętego — tylko właściciel danego składu. Rząd przewiduje również niektóre ograniczenia. Przykładowo, napoje alkoholowe, wyroby tytoniowe mogą przechowywać tylko w składach zamkniętego typu firmy, uprawnione do importu tych towarów. W składach celnych nie można także przechowywać artykułów mięsnych. Składy te w 1994 roku przyniosły prawie 9 mln litów dochodów. Liczby obrotu towarów są także dość solidne. W składach celnych w ubiegłym roku ogółem przechowywano towary wartości 2 mld 265 mln litów.

Od 1 października na Litwie zaczęły działać terminale importowo-eksportowe, bądź tymczasowego przechowania towarów. W porównaniu ze zwykłymi składami celnymi terminale mają pewną przewagę i różnicę — towary w nich będą mogli przechowywać także obcokrajowcy. Niestety, w terminalach towarów można będzie przechowywać tylko przez miesiąc, natomiast w składach celnych — przez cały rok.

J. Jacevičius twierdzi, że takie terminale mogą

powstawać w wielkich centrach przemysłowych kraju, gdzie przecinają się drogi przewozu towarów.

Studium muzyki komputerowej

To dla nas jeszcze nowość. A właśnie taka placówka otwarta została w Akademii Muzycznej. Otwierając studium, rektor tej uczelni prof. J. Antanavičius zaznaczył, że jest ona wynikiem czasu, bo współczesny muzyk kończąc uczelnię powinien doskonale się orientować w każdym kierunku muzycznym.

Otwarcie studium oczywiście nie byłoby możliwe, gdyby nie pomoc przyjaciół z Niemiec, ze Stuttgartu, którzy dostarczyli na Litwę bardzo kosztowną aparaturę, którą zmontował pomógł profesor Reiner Wehinger, również uczestniczył w otwarciu studium. Gość z Niemiec z tej okazji wygłosił odczyt z dziedziny muzyki komputerowej, o jej technicznych możliwościach i perspektywach.

Odbył się także koncert, podczas którego zaprezentowana została twórczość litewskich i zagranicznych autorów.

H. G.

V Warmińska Piesza Pielgrzymka

15 lipca, w sobotę do wileńskiego sanktuarium M.B. w Ostrej Bramie przybyła około 250-osobowa V Warmińska Piesza Pielgrzymka. Goście przeszli o 2 nocelegi. Chętni udzielenia noclegu utrudzonym piętnościami prośeni są o przybycie w sobotę na godz. 15.00 do Ostrej Bramy.

J.L.

Zaproszenie do poważnej dyskusji

We środę, 12 lipca w Klubie Dyskusyjnym (Zarząd Miejski ZPL, ul. Pyłimo 45/2) odbędzie się spotkanie z kierownictwem polskich Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych, działających w Polsce już ponad dwa lata. Goście opowiedzą o początkach pracy. Poruszone też będą tematy tworzenia na Litwie unii kredytowych, współpracy regionalnej ruchi spółdzielczości finansowej, miejsca w tym Polaków na Litwie. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych.

Wypadki i wpadki

Zgodnie z informacją MSW 7-9 lipca w republice odnotowano 314 przestępstw: w tym 3 zabójstwa, 7 obrażeń ciała, 4 gwałty, 26 chuligańskich wyczynów, 11 rabunków, 263 kradzieże.

Odnotowano: 32 wypadki ruchu drogowego, zginęły 4 osoby, 20 pożarów, 7 nieszczęśliwych wypadków. Znalezione zwłoki 20 denatów, poszukuje się 29 osób, zatrzymano 69 podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

Morderstwa

7 lipca o godz. 2.30 w Wojdatach (rej. wileński) znaleziono zwłoki A. Klauzy (ur. 1981 r.). Podejrzanych zatrzymano.

7 lipca o godz. 18.00 we wsi Saduniszki (rej. wileński) znaleziono we własnym domu zwłoki I. Norwija (ur. 1947). Podejrzaną ob. O. (ur. 1950 r.) zatrzymano.

9 lipca około godz. 19.00 na ul. Sodu w Wilnie mężczyzna zraniał nożem S. Buczelą (ur. 1972 r.), który zmarł w szpitalu.

Napady

6 lipca o godz. 20.30 na ul. Sodu w Wilnie dwaj chłopcy pobili M. Alewsona (ur. 1931 r.), odebrali 75 Lt i dokumenty osobiste.

7 lipca około godz. 15.00 dwaj mężczyźni wepchnęli się do samochodu BMW na ul. Pelesos w Wilnie A. Magalińskiego i odebrali skórzaną kurtkę, 35 dolarów USA, 180 Lt oraz dokumenty osobiste.

9 lipca o północy w podwórku domu na ul. Studentų 43 pięcioro chłopców pobilo S. Jakimowiciusa (ur. 1973 r.), odebrali złoty łańcuszek.

9 lipca o godz. 10.45 dwaj mężczyźni grożąc pistoletem weszli do mieszkania J. (ur. 1964 r.), zabrali 500 Lt, 1500 dolarów USA.

Kradzieże

8 lipca z mieszkania ob. K. na ul. Ozo 3 w Wilnie, przez okno, skradziono 1000 dolarów USA, wideo i audioaparaturę, biżuterię.

A. RUDZIŃSKI

— Rzecz w tym, że Whadek to ja...

Do sklepu z bronią wchodzi zidentyfikowany klient i prosi o rewolwer.

— Do jakiego celu ma służyć? — pyta sprzedawca.

— Chcę wykończyć teściową.

— A nie może pan poczekać z kupnem do jutra?

— Dlaczego?

— Dziś jest pan zbyt zdenerwowany i może pan chybić!

— Kochana — mruczy senny mąż.

— Wyłącz telewizor, zrób herbaty i pójdziemy spać.

— Nie mogę — odpowiada żona.

— Jesteśmy jeszcze w kinie.

Młody ojciec popycha wózek z dzieckiem i wciąż powtarza:

— Cicho, Władku! Uspokój się, Władku!

Przechodząca obok kobieta zaznacza:

— Tak dziecka pan nie uspokoi, trzeba wziąć je na ręce.

Ojciec odpowiada:

Jak się masz? Co się nurtuje?

Porozmawiajmy o tym telefonicznie każdego wtorku w godz. 10-12.

Tel. 42-79-04

Ekspert — import

Dobre kontakty z Zachodem, nie zapominać też o rynku wschodnim

Zmieniła się struktura Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dwukrotnie zmniejszyła się w nim liczba departamentów. Zamiast trzech są dwa sekretarze ministerstwa: Antanas Ignotas kieruje departamentami strategii przemysłu i programów oraz ekonomiki przedsiębiorstw i zarządzania; kierownikiem trzech pozostałych inwestycji, strategii międzynarodowych kontaktów ekonomicznych i umów międzynarodowych mianowany został Algimantas PEČIULIS. Korespondent agencji ELTA Virgudas Gudas rozmawiał na temat kontaktów ekonomicznych Litwy oraz handlu zagranicznego z innymi państwami, perspektyw ich rozwoju.

A. Pečiulis powiedział, że Litwa w 1994 r. wyeksportowała do innych państw produkcję wartości 8,077 mld Lt (w 1993 r. — 8,707 mld Lt) i importowała za 9,355 mld Lt (w 1993 r. — 9,798 mld Lt).

Różnica obrotu towarowego na korzyść importu kojarzy się ze znacznie mniejszymi obrotami handlowymi z krajami WNP. Z krajów tych w 1993 r. wyeksportowano towary wartości 4,970 mld Lt i importowano za 6,613 mld Lt, a w 1994 r. odpowiednio za 3,764 mld i 4,699 mld Lt. Od roku 1990 w ciągu czterech lat zakres litewskiego eksportu do krajów WNP zmniejszył się z 84,7 do 46,7 proc. całego eksportu Litwy, a import z krajów WNP — z 72,5 do 50,2 proc. całego importu.

Dotychczas główną partnerką handlową Litwy pozostaje Rosja — podstawowy dostawca zasobów energetyki. Eksport towarów litewskich do Rosji w roku 1994 stanowił 28,2 proc. całego eksportu Litwy (w 1993 r. — 33,1 proc.) oraz 39,3 proc. całego importu Litwy (w 1993 r. — 53,7 proc.). Łącznie obrót towarowy Litwy i Rosji w roku 1994 stanowił jedną trzecią całego obrotu zagranicznego Litwy, czyli 5953 mln Lt.

Zdaniem A. Pečiulisa, orientacja polityczna Litwy na zachód nie budzi wątpliwości, niemniej nie zgodził się z tak surowym odniedzeniem od Rosji stosunków handlowych, gdyż bardzo cierpią na tym ci producenci kraju, których produkcja skierowana była na rynek rosyjski.

W tym roku w stosunkach z Rosją weszła w życie umowa o klauzuli największego uprzywilejowania w handlu, czyli wwożone towary litewskie nie podlegają dowolnej taryfje celniej. Umowa ta działa jednak tylko formalnie, w związku z czym powołano nową komisję z ministrem spraw zagranicznych Povilasem Gulysem, która ma wyraźniej uregulować stosunki litewsko-rosyjskie.

Aktywniejszej współpracy z Litwą pragną przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe obwodu kaliningradzkiego, powiedział A. Pečiulis. Administracja obwodu z własnej inicjatywy zgłosiła projekt umowy handlowej z Litwą, który byłby czynnikiem w rodzaju pośredniego wariantu między umową o klauzuli największego uprzywilejowania w handlu a umową o wolnym handlu.

Obecnie jest ona bardzo uważnie studiowana. Chodzi o to, że przy aktywnej działalności przedsiębiorców polski i niemiecki Litwa z każdym dniem coraz bardziej traci swe szanse włączenia się do rynku tego obwodu. Z konsulem Litwy w obwodzie kaliningradzkim Sigistam Šilersem postanowiono w najbliższym czasie raz jeszcze omówić te kwestie. Jak powiedział sekretarz ministerstwa, niedawno przeprowadzone na Litwie Dni Czech wykazały również zbyt powolną zmianę orientacji na rynek państw Europy Środkowej. W integracji z Europą poczyniły one większy krok, a propos bardzo chętnie i życzliwie reagują na

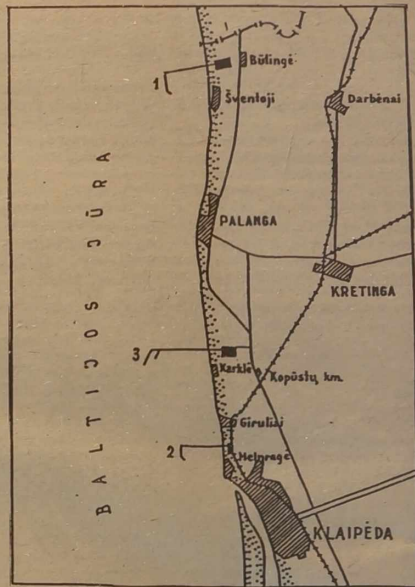
litewskie propozycje rozwoju współpracy gospodarczej.

Porozumienia takie dla Litwy są bardzo aktualne, bo Czechy, Słowacja, Węgry oraz Polska należą do Unii Handlu Zagranicznych Krajów Europy Środkowej (CEFTA), według której zakładać wobec jej członków stosuje się celine oraz niektóre inne ulgi handlowe. Litwa również pragnie przyłączyć się do tej unii.

Handel z krajami Unii Europejskiej rozwijał się jeszcze szybciej niż ogólny handel zagraniczny Litwy. W 1994 r. eksport do krajów UE wzrósł z 16,9 do 25,8 proc., a import z 18,7 do 26,4 proc. Stosunki handlowe z krajami UE zaktywizują się jeszcze bardziej w związku z wejściem w życie umowy o wolnym handlu między Litwą a UE.

Wśród najaktywniejszych partnerów handlowych Litwy poza Rosją, są Niemcy. Ogólny litewsko-niemiecki obrót towarowy w 1994 r. stanowił 2214,1 mln Lt, czyli 20 proc. całego zagranicznego obrotu handlowego, podobnie z Ukrainą (obróty towarowy w 1994 r. — 964,3 mln Lt, czyli 13 proc.), z Łotwą (936,9 mln Lt, czyli nieco ponad 5 proc.), z Białorusią (885,5 mln Lt, czyli 5 proc.), z Polską (779,6 mln Lt, czyli 5 proc.).

Zdaniem A. Pečiulisa, w propagowaniu możliwości współpracy gospodarczej z Litwą więcej aktywności powinny też wykazać ambasady i konsulaty Litwy w innych krajach, powinni w nich pracować specjaliści doradcy ds. handlu i kontaktów gospodarczych, należy też szukać sposobów rozwoju handlu zagranicznego. W ramach wcielania ich w życie już w najbliższym czasie ministerstwo zamierza opracować strategię handlu zagranicznego Litwy, nakreślić jej podstawowe kierunki.

Budownictwo

Rozpoczęto budowę terminalu naftowego w Butingė

Niedawno naczelnikowi powiatu kłajpedzkiego zezwolono wreszcie w trybie pozaakcyjnym wydzierzać spółce akcyjnej "Butingė nafta" działki o powierzchni 62 ha w pobliżu Połagi, na północ od osiedla Šventoji, mniej więcej 1,5 km od granicy z Republiką Łotewską. 58,1 ha powierzchni stanowi ziemia orna, 0,9 ha — pastwiska, 3 ha — pozostała ziemia. Plac budowy leży na niskiej, nieco zabagnionej nadmorskiej równinie trochę powyżej poziomu morza. Te grunty wydzierżawione zostały spółce na 99 lat na budowę i użytkowanie terminalu naftowego w Butingė.

Do prac przystąpiły "Kauno Žemkapsys" SA, ZSA "Inžinieriniai tinklai" przy pomocy innych przedsiębiorstw kraju.

Na prace cyklu zerowego przy budowie terminalu składają się przygotowanie placu budowy i jego melioracja, budowa dróg, kanalizacji, wodociągu, przeprowadzanie sieci łączności i elektrycznej. Jak powiedział dyrektor generalny "Butingė nafta" ZSA Vladislavas Gedvilas, wszystkie te prace mają być ukończone do października br.

Jeszcze w lutym 1991 r. duńska firma konsultingowa "Knudsen-Sorensen" przystąpiła do przygotowania przedprojektowych wariantów importu ropy na Litwę poprzez Butię. 10 maja 1991 r. rząd G. Vagnorius postanowił z szóstku preanalityzowanych przez duńską firmę wariantów wyboru miejsca do dalszego rozpatrzenia pozostawić Melnragę i Karklę. Tymczasem budowa terminalu napotkała wielki opór samorządu kłajpedzkiego, Zielonych, Ministerstwa Ochrony Środowiska. Spory trwały dwa lata, utworzono komisję, prowadzono badania geologiczne, rozpatrywano wnioski i dyskutowano nad nimi, organizowano pikety...

Jak wiemy dopiero w czerwcu 1993 r. w związku ze skomplikowaną sytu-

acją energetyki litewskiej oraz niezłoczna potrzeba zapewnienia do budowy terminalu naftowego i jego produktów, rząd A. Šleževičiusa wybrał miejsce na terminal na pustyach w Butingė.

Po omówieniu sprawozdań tymczasowych ekip naukowych (pracowało około 60 osób) firmy USA "Fluor Daniel", "Prampjektas" i in., zaproponowano zrezygnować z przewozów mazutu i pochodnych ropy naftowej, skomplikowanych i drogich urządzeń hydrotechnicznych na morzu. Postanowiono budować najbardziej odpowiadający naszym warunkom terminal tytu pływających platform w rurociągami na dnie morza. Ten rurociąg będzie wbiegający w morskie dno, pokryty powłoką antykorozyjną, będzie miał osłonę katodową oraz ochronne pokrycie betonowe z osprężaniem.

Kompleks terminalu naftowego będzie się składał z trzech części — platformy pływającej do przekazywania i przyjmowania ropy i jej pochodnych z ropociągami i produktociągami do urządzeń nadbrzeżnych, obiektów nadbrzeżnych, tj. terminalu w Butingė i trasy ropociągu — produktociągu z Butingė do przedsiębiorstwa państwowego "Nafta" z pompowniami w Możejkach w Butingė.

Platforma pływająca typu CALM do przekazywania i przyjmowania ropy naftowej będzie się znajdowała 7,3 km od brzoju, na głębokości około 20 m, gdzie mogą cumować tankowce o pojemności 80 tys. ton. Takiego samego typu pływająca platforma do przekazywania i przyjmowania pochodnych ropy będzie w odległości 3,3 km od brzoju, gdzie są warunki do manewrowania i cumowania tankowców o pojemności do 35 tys. ton.

Zagraniczne inwestycje

Czy Mc Donalds przywędruje na Litwę?

Znana amerykańska firma "Mc Donalds Corporation" aktualnie ma swoje filie w 80 krajach. Działa tam 15.200 restauracji tej firmy, z tego 5500 poza granicami USA. W tym roku firma planuje otworzyć 50 restauracji w Europie.

Jesienią ubiegłego roku "Mc Donalds" otworzył restaurację w Rydze. W gospodarce Łotwy firma zainwestowała już około 750 tys. USD i jeszcze w tym roku planuje kwotę tę

potroić. Przed kilkoma tygodniami otworzono na 130 miejsc restaurację także w Tallinie. W nowej placówce znalazło zatrudnienie 100 osób. Na razie produkty dostarcza się z Warszawy i Moskwy. W najbliższej przyszłości będzie się je kupować od miejscowych gospodarzy.

Na pytanie, czy "Mc Donalds" otworzy swe podwoje na Litwie, odpowiedzieć raczej trudno. Jednak przedstawiciele firmy już od kilku lat

penetrują litewski rynek i są zdania, że nie nie stoi na przeszkodzie. Tymczasem miejscowi specjaliści myślą, że restauracja "Mc Donalds" za zbyt drogie na naszą kieszę, by mogły cieszyć się powodzeniem. Jak będzie w rzeczywistości, pokaże czas. Osobliwie myślę, że jest taka szansa. Nie na kieszę zwazk szeregowego obywatela są "Stiklial" i "Lietuvos Jeruzalė", niemniej gości, niech chociażby zagranicznych, w nich nie brakuje

Ze świata interesu

W światowej piątce

Istniejąca od 75 lat Bydgoska Fabryka Kabli jest zaliczana w branży do pierwszej piątki na świecie. Większość procesów produkcyjnych jest dziś sterowana komputerami najnowszej generacji. Pracownicy prawie w ogóle nie widzą. Dumą prezesa Jana Wieluśkiego jest ogromny robot przemysłowy wykonujący wiele czynności, m. in. układanie szpul z nawiniętymi kablami na wolne półki w magazynie, gromadzenie danych dotyczących poszczególnych faz produkcji itp. Urządzenia tego typu są unikatowe w skali kraju.

Specjalnością Bydgoskiej Fabryki są różnego rodzaju przewody i kable. Najwięcej, bo 70 proc. odbiera rynek krajowy, głównie energetyka, górnic-

two, stocznie. Firma produkuje też kable do odbiorników ruchomych i samonośne (ukłony w stronę środowiska naturalnego — ograniczają wyrab lasów). Zakład posiada wiele prestiżowych międzynarodowych certyfikatów m. in. Brytyjskiego Towarzystwa Klasyfikacyjnego BASEC ISO 9002.

Lepsza pogoda dla branży tekstylnej?

Na podstawie najnowszych analiz dwu renomowanych placówek badawczych koniunkturę: parasykiej Izby Handlu i Przemysłu oraz hamburskiego Instytutu Gospodarki Światowej można przyszyć, że w roku 1995 produkcja wszelkiego rodzaju wyrobów bawełnianych będą miała lepsze niż w roku 1994 warunki do prowadzenia biznesu. Zapowiada się bowiem kilku-procentowy spadek cen bawełny, za czym pójdzie prawdopodobnie spadek

cen tkanin bawełnianych. Chyba że wszelkie profity z tańszej bawełny zostaną w przedziałniach i tkalnianach...

Wygrać w Rzymie...

Dla zachęcenia zmotoryzowanych mieszkańców Rzymu do korzystania z usług komunikacji miejskiej i tym samym ograniczenia przejazdów własnymi samochodami przez zatłoczone miasta, planuje się uruchomienie swoistej loterii. Codziennie odbywać się będzie losowanie jednego spośród zużytych i wrzuconych do specjalnych skrzynek — biletu (licz takich skrzynek potrzeba dla 3,8-milionowego miasta). Wygrana — niezbyt wielka, bo tylko 1 milion lirów, tj. równowartość niespełna 700 dolarów. Ale codziennie będzie można mieć nadzieję...

(PAI)

Zestaw przygotowała Julitta TRYK

Z rejonu wileńskiego

Zatwierdzone nowych radnych

Na ostatnim obradach sesji Rady Samorządu rejonu wileńskiego me rejonu Lookadia Januskiewicz poinformowała o zmianach składu radnych. Wę ustawy o samorządach terenowych starostowie gmin nie mogą być jednocześnie członkami rady rejonowej. W związku z tym z obowiązków radnych zostali zwolnieni starostowie gmin: niemiejskiej — Włodzimierz Sipowicz, niemiejskiej miejskiej — Mieczysław Borusiewicz, rukojśkiej — Leonarda Sapieżyński, mejszagołskiej — Zygmunt Hajdamowicz, podbrzejskiej — Henryk Gierulski.

Na ich miejsce zostali zatwierdzeni radni: Edward Tomaszewicz — wybrany z listy kandydatów w wyborach do rad samorządowych AWPL, Lucyna Wojeżo (AW PL), Michał Wołk (Partia Chłopska), Jerzy Gil i Stanisław Kaczanowski (AW PL).

O przekazaniu ziemi miastu

Dyskusje na tematy przekazania ziemi pod wierzszoplanową zabudowę miast trwają już nie od dziś. Nie na jednych obradach sesji rady samorządowej podejmowano decyzje. Jeszcze przy byłym przewodniczącym rady samorządowej Andrzeju Silec rada postanowiła jedynie oddać te ziemi miastu, gdzie faktycznie ono się buduje. To ogółem zajmuje 513,7 ha na terenach gmin bujwizkiej, gryzajkiej i miekskiej.

Natomiast rada Samorządu Wilna, bez uzgodnienia z rejonem, sporządziła projekt planu zabudowy (inaczej zagarnięcia 8988,5 ha ziemi). Nbr, rząd projekt ten zaakceptował. Rada samorządowa rejonu nadal sprzeciwia się tym jednostronnym ogólnym decyzjom rządowym. Naturalnie, niebędącymi, zważywszy, że w podlegających (według planu) gminach, by zwolnić jej prawowitym gospodarzom i spadkobiercom. Te poważne argumenty były omówione na sesjach rad gminnych. Uchwały sesji rad terenowych w sprawie zmiany granic ich posiadłości przedstawiono na obrady sesji rady samorządowej rejonu.

Awleńska gmina (starosta Michał Bortkiewicz). Dla 285 pretendents do ziemi nie zwrociono 518 hektarów. Natomiast zgodnie z projektem zabudowy miasto zabiera się 399 ha. **Postanowiono ziemi miasto nie oddawać.**

Wajduńska gmina (starosta Jan Pawłowicz). Miasto pragnie zabrać wieś Sorok Tary, gdzie mieszka 398 osób. Wieś ma historyczne korzenie. Wielki ksiądz Wilno podarował te ziemię Tatarom, których pokolenia dotąd tu mieszkają. Jeżeli miasto zabierze tę ziemię, wykastresowani zostaną nie tylko mieszkańcy wsi Sorok Tary, lecz i Tarnianów, Skorbucianów, Biastę Waki i in. **Postanowiono tu również nie oddać ziemi miastu.**

Niemiejska gmina (starosta Włodzimierz Sipowicz). Jeśli do miast będą należały wieś Baraszi, Basuki, Barkiszki, Kuźmiszki, Pakalniszki i in. (ogółem 1410 ha), to ich mieszkańcy, mający gospodarstwa rolne będą pozbowiani łak i parsz dla bydła. **Postanowiono jedynie oddać miastu 384 ha ziemi, bliższa Wilna położone.**

Szarniełkiewicza gmina (starosta Wiesław Starykiewicz). W gminie tej działa spółka rolnicza. Są tu zabudowania ferm, spichrze, warsztaty mechaniczne itp. Spółka posiada bydło rogacie i trzodę chlewną. Robotnicy, jak i wszyscy mieszkańcy Gryzaj będą wówczas pozbowieni pracy i środków do życia. **Postanowiono ziemi nie oddawać miastu.**

Bujwizka gmina (starosta Jonas Gedwidas). Na terenie, jaki zabiera miasto (1419,3 ha), mieszkają rolnicy, których decyzja rządu pozbowia prawa własności i normalnej egzystencji na wsi.

Postanowiono oddać miastu tylko zaprojektowane i już zabudowane 503 ha.

Miekska gmina (starosta Tadeusz Pietkiewicz). Postanowiono oddać miastu 53 ha ziemi k. wsi Jaiłowa i 29 ha k. w. Drzewoniszki. Brak jest ziemi, by zwolnić wszystkim rolnikom. Ponadto jak ma bez ziemi egzystować spółka rolna "Mickiana"?

Raszańska gmina (starosta Anna Kotwicka). Według projektu zabudowy Wilna do miast trafiają wieś: Ustronie, Krzyżówka, Krakiszki, Pogube, Sakaliszki, Małe Gulbiny oraz inne, gdzie ogółem znajduje się 161 zagród i mieszka 378 osób. Zadnemu pretendenci dotąd nie zwrociono ziemi. Decyzja rady gminnej: najpierw powinno się zwrócić ziemię jej prawowitym właścicielom, a później myśleć o rozbudowie Wilna.

Sesja Rady Samorządu rejonu postanowiła więc oddać miastu ogółem 1 983,2 hektarów. Wystosowała też odezwę do Sejmu i rządu republiki, Ministerstwa Rolnictwa i kierownictwa powiatowego w sprawie podjęcia kroków co do pracy służby reformy rolnej, która na 7 kwietnia br. załatwia zwrot ziemi tylko w 8 proc. Chociaż minister rolnictwa wyznał niezadowalającą realizację reformy rolnej w rejonie, to byłego kierownika wydziału rolnego rejonu Petrasa Kisielovasa mianowano na stanowisko naczelnika Departamentu Rolnictwa powiatu. Komisja ekspertów pracuje powoli, jest niekompetentna w zablatwianiu spraw ziemskich.

W odezwie więc zawarto prośbę o zwrócenie uwagi na przebieg reformy rolnej w rejonie. Decyzję natomiast o zmianie granic miast i rejonu oddtżo do czasu, aż zostanie zwrociona własność ziemską wszystkim pretendantom.

Lookadia DROZD

Zgodnie z informacją Departamentu Statystyki RL w roku ubiegłym najmłodszymi samobójcami miały 14 lat, najstarszy 94. Najwięcej samobójstw popełniają ludzie w wieku 30-60 lat. W 1994 roku odebrało sobie życie 1341 osób w wieku produkcyjnym.

Badania wskazują, że od czasu II wojny światowej wskaźnik popełnianych samobójstw powoli wzrasta. Od roku 1990 na Litwie obserwuje się zdecydowany wzrost liczby przypadków odebrania sobie życia. Przed wojną częściej popełniali je mieszkańcy miast. Obecnie odwrotnie — dwukrotnie częściej zdarza się to na wsi niż w mieście. Grupa szczególnego ryzyka stanowi wiec mężczyźni na wsi w wieku średnim.

Kierownik kliniki psychiatrycznej Uniwersytetu Wileńskiego prof. Algirdas Dembinskas mówi: "Mężczyźni najczęściej popełniają samobójstwo poprzez powieszenie, w 80 proc. odbierają sobie życie w stanie nadużycia alkoholowego. Trudno powiedzieć, czy zżyzwiają alkoholu "duża odwaga", a myśl o śmierci dojrzałości w nich od dawna czy też w ogóle podejmują decyzję pod wpływem alkoholu. Możliwe, że te same przyczyny: społeczne, ekonomiczne, psychologiczne przyczyniają się jednak do szerszenia się pijactwa i wzrostu liczby samobójstw. To potwierdzają również liczby. W czasie reformy antyalkoholowej liczba samobójstw znacząco się zmniejszyła. W 1985 r. 1210 osób popełniło samobójstwo, natomiast w 1986 — 901".

Mężczyźni odbierają sobie życie siedmiokrotnie częściej niż kobiety. Według danych statystyki w roku ubiegłym samobójstwo popełniło 1441 mężczyźni i 262 kobiety. Ulegając mitowi silnego supermana, mężczyźni nie chcą zwracać się o pomoc, nie chcą być słabi, a kiedy cierpienie przekracza ich wytrzymałość — pragną skończyć wszystko od razu. Co roku coraz więcej mężczyzn kończy swe życie używając do tego broń palną. Kobiety nie decydują się na tak drastyczny sposób — wolą truciznę.

Profesor Algirdas Dembinskas stwierdza: "Skłonność do popełnienia samobójstwa jest przede wszystkim uwarunkowana właściwościami psychiki każdego człowieka, określonymi cechami charakteru. Te same problemy, które jeden potrafi pokonać bez trudu, dla innych wystają na miarę sytuacji bez wyjścia, z której jedynie ratunek — samobójstwo".

Prof. Algirdas Dembinskas sug-

ZATRZYMAJ WZROK

Trudności natury finansowej nie są powodem do odebrania sobie życia

ruje, że głównym powodem samobójstw mogą być zaburzenia o charakterze depresyjnym, alkoholizm, narkomania. Trudna sytuacja ekonomiczna nie jest bezpośrednią przyczyną samobójstw, zaostrożnie działanie innych czynników samobójczych. Utrata pracy, problemy w rodzinie zwiększają prawdopodobieństwo popełnienia samobójstwa przez alkoholiaka czy osobę z zaburzeniami depresyjnymi. U osoby całkowicie zdrowej psychicznie trudności natury finansowej nie są powodem do odebrania sobie życia.

Depresja może być chorobą śmiertelną. Około 70 proc. zamachów na swoje życie popełniły ludzie dotknięci depresją, 20 proc. zwracało się wcześniej o pomoc do psychologa.

Ludzie cierpiący na depresję stale czują się niedowartościowani, świat w ich oczach nie ma sensu, a przyszłość jest beznadziejna. Przynęceniem stanowi ducha towarzyszy niepokój bez powodu, braki wiary we własne siły, poczucie winy. Pogarszają się stosunki osoby chorej na depresję z otoczeniem — domownikami, kolegami w pracy, przyjaciółmi. Człowiek się gubi, nie potrafi dłużej walczyć ze sobą i innymi, zaczyna widzieć jedynie, jego zdaniem, prawdziwe wyjście — samobójstwo.

Około 15 proc. ludzi chorych na depresję popełniło samobójstwo. Co roku na depresję cierpi 6-17 proc. mieszkańców, najczęściej są to ludzie w wieku 25-44 lat. U ludzi starszych (65 lat i więcej) przypadki depresji zdarzają się o 15 proc. częściej. Stwierdzono, że jeżeli człowiek przeżył depresję wcześniej, to istnieje 80 proc. pewności, że to się powtórzy.

Bardzo trudno jest ustalić diagnozę depresji, ponieważ smutek i

beznadziejność odczuwają wszyscy ludzie. Tylko 25 proc. wszystkich depresji zostaje rozpoznanych i określonych jako choroba. Ludzie chorzy na depresję rzadko zwracają się o pomoc do specjalistów.

Psycholodzy, psychiatry, a także ludzie, których praca tak i inaczej związana jest ze zjawiskiem samobójstw uznali, że ciągły wzrost liczby samobójstw na Litwie wskazuje na to, iż zaistniała sytuacja wymaga zorganizowanej ingerencji w ten problem. W tym celu w lutym br. powstało

Litewskie Stowarzyszenie Prewencji Samobójstw.

Jednym z celów tej organizacji jest przeprowadzenie badań statystycznych opartych na określeniu przyczyn sposobów, wieku, poziomu statusu życiowego, wykastreszenia ludzi popełniających samobójstwa. Stowarzyszenie zamierza skoncentrować swoją pracę na zmianie poglądów w społeczeństwie na problem samobójstwa.

Jak twierdzą psychoterapeuci w społeczeństwie brakuje ukształtowanego, zdecydowanie negatywnego stosunku do samobójstwa. Jeżeli wśród młodzieży (wg danych statystycznych samobójstw w wieku 20-24 lat często popełniają samobójstwa) nadal będzie panować pogląd, że odebranie sobie życia graniczy wręcz z bohaterkim czynem, to mit ten niewątpliwie przyczyni się do wzrostu liczby takich faktów. Także wszelkie filmy, publikacje w prasie opiewające "piękną śmierć", np. zachowanie pary w łóżku umierającej z pucharem szampana w rękach, mają indukcyjny wpływ na świadomość ludzi skłonnych do samobójstwa.

Pracę praktyczną w Stowarzyszeniu wykonują psycholodzy, psychoterapeuci, którzy mają bezpośredni kontakt z rodziną samobójcy, ludźmi skłonny do odebrania sobie życia, a także tymi, którzy dopuszczają takie wylicze w zaistniałego problemu. W celu skoordynowania pracy psychologa z pacjentem na Litwie zamierza się założyć całą sieć ośrodków interwencyjnych dla ludzi przeżywających kryzysy duchowe. Niezbędne są miejsca, telefon, do kąd by ludzie mogli pójść, zadzwonić w trudnych chwilach rezygnacji życiowej. Ponieważ człowiek, który decyduje się na popełnienie samobójstwa czuje się zazwyczaj samotny i nikomu niepotrzebny, a na bliskich i przyjaciół dla wielu mogłoby stać się ostatnią deską ratunku.

(Cdn.)

Miroslawa JANUSKIEWICZ,
Jolanta MASIAN

Rekreacja

Dla ścicołoci nazywała się "Zabawa przy ognisku". W ramach formalnych miasta trwać od 18.00 do 2.00, ale przeciągnęła się niemal do pierwszych promieni. Działo się to w Sużanach nad miejscowym jeziorem tuż w pobliżu DK, z którego też inicjatywy kierownictwa zorganizowano tę zabawę. Obiektynie rzecz biorąc, nie było to odkrycie Ameryki. Ale jeżeli się spytamy, czy umiemy się bawić, to często odpowiedź będzie nader różna. Faktycznie zdążyła się już dawno zakorzenić za tradycja, że bez butelki na humor ani rusz.

Dlatego sużanśka sobotnia inicjatywa pod tym względem była nadzwyczajnym

Sobotnia zabawa na 102

czaj wymowna i godna spopularyzowania. Ale powiedzmy, co złożyło się na treść tej zabawy? Program jej był przemyślany tak, by się naprawdę nudzono. W skrócie: występ zespołów, zespołików (w tym obok rodzimej i dobrze znanej "Sużanianski" kapeli Świętojańskiej i Stasiuka ze Skirlan, zaprezentowały się po raz pierwszy nowe — z Ciechanowoskiej i Awizeli, nowy miejscowy zespół "Niezapomnianki" itp). Nie było to przeciętne, bo między występami zespołów wciągano licznie zebranych (dużo młodzieży) do aktywnych gier, czy zawodów. A więc było na wyrywki jak do

tablicy — pilowanie drewn, noszenie piasku i siana (on — worek pierwszego, ona — kosz drugiego w parze), zawody motocyklowe dookoła jeziora, konkurs tańca, przeciąganie sznura, podnoszenie ciężarów (łącznie z uczestnictwem w tym samym kierownikiem DK). Całość to urozmaiciły wiec czarownic, syrenki tańczące, Neptun, ni o ognisko niemal pod niebiosa.

Prowadzili to Regina Paszczołowska i Jan Szpakow, spinając całość, a przede wszystkim angażując zebranych do zabawy. Właśnie ta miła odegrała mieszkańców o tej tw. szarej codzienności, zmusić niejako do rela-

ksu, do uśmiechu, do tańca. Sądząc z obserwacji, jak też po wypowiedziach, różnych opiniach jej uczestników, cel ten udało się osiągnąć. Dodajmy, że zabawa właśnie była bez wyszynku alkoholowego, ale szarytki, soki, słodycze — proszę bardzo.

Jeszcze dodajmy, że czynnie uczestniczyli gospodarze rejonu — w osobie wicemera Jana Sinickiego i starosty sużanśkiego — Mieczysława Czerniawskiego (ten jako nowo mianowany miał doskonałą okoliczność poznać swój teren) i pracowników. Nb. "dyskoteleowali się" też dziennikarce, np. ze "Słowa Wileńskiego", "Przyjaźni", no i niżej podpisana.

Denuta WEROWSKA

Dziękujemy serdecznie panu STEFANOWI MATU-SEWICZOWI za zorganizowanie pobytu dla delegacji naszego Związku w dniach 7-11.06.95 r., co pozwoliło na udział naszych kolegów w uroczystości poświęcenia cmentarza żołnierzy 5 Brygady AK w Worzlanach, miejsca wiecznego spoczynku naszych Kolegów Żołnierzy AK, poległych w walkach o Polskę na Ziemi Wileńskiej.

Z żołnierskim pozdrowieniem

Zarząd Okręgu Wileńskiego SZZAK

Polska

Moczulski: nie takie wyniki, nie taka kolejność

Proboszcz parafii św. Katarzyny w Warszawie ks. Józef Maj nie potwierdził podawanych przez niektóre media wyników sondażowego głosowania w Konwencji św. Katarzyny nad kandydatami: Hannę Gronkiewicz-Waltz, Leszka Moczulskiego i Jana Olszewskiego.

Ks. Maj ujawnił w sobotę wyniki sondaży dwóm pierwszym kandydatom. Olszewski był nieobecny, gdyż uczestniczył w przedwyborczym spotkaniu w Andrychowie. "Było to wczesniej uzgodnione" — podkreślił ks. Maj.

Według prasowych informacji Olszewski miał otrzymać 8 głosów, Gronkiewicz-Waltz — 4, Moczulski — 2. "Nie takie są wyniki głosowania i nie taka kolejność" — również powiedział Leszek Moczulski. Dodał, że ks. Maj nie namawiał nikogo do rezygnacji z ubiegania się o fotel prezydencki. "Na pewno nie zrezygnuje pani Gronkiewicz-Waltz, ani ja. Nie wiem jak sprawa wygląda z panem Olszewskim" — stwierdził. Dodał, że taka sytuacja potrwa co najmniej do sierpnia.

T. Zieliński weźmie udział w wyborach

Rzecznik Praw Obywatelskich, prof. Tadeusz Zieliński podczas konferencji prasowej w Katowicach powiedział, że "potwierdza swój udział w wyborach prezydenckich". Zaznaczył, że "oficjalnie zgłosi swoją kandydaturę po ogłoszeniu przez marszałka Sejmu terminu wyborów", czyli "nie wcześniej niż 22 sierpnia br."

Powiedział, że chciałby być prezydentem ponadpartijnym, prezydentem wszystkich Polaków, "bez względu na ich rodowód, światopogląd i wyznanie".

M. Krzaklewski: najważniejsza solidarność narodowa

Przewodniczący NSZZ "Solidarność" Marian Krzaklewski wezwał do "odnowienia solidarności narodowej". Krzaklewski przemawiał na wiecu zwołanym z okazji 15-lecia "lubelskiego lipca" — strajków w lipcu 1980 roku w zakładach pracy Lubelszczyzny, które poprzedziły sierpniową falę protestów i powstanie "Solidarności".

Krzaklewski powiedział: "Musimy zgodnie pójść za zadaniami: konstytucja trzeciej Rzeczypospolitej, uwłaszczenie społeczeństwa, system podatkowy rodzinny i system ubezpieczeń społecznych oraz zdrowotnych, nie zwiększając składek i podatków. My mamy projekty tych rozwiązań i one są wmontowane w projekt konstytucji. Mamy 1,8 miliona podpisów pod konstytucją i teraz będą różne wybory; w tych wyborach ludzie muszą pójść blokiem, zintegrowani właśnie przez ten program."

"Tak jak w roku 1980 mieliśmy te sprawy haslowo przedstawione jako postulaty, to teraz są to ustawy i rozwiązania. Ten program musimy wprowadzić, musimy coś razem wygrać wreszcie po tych pięciu latach, czy to będą wybory prezydenckie, referendum konstytucyjne czy później wybory parlamentarne" — mówił przewodniczący "S".

Krzaklewski stwierdził, że "w Polsce toczy się obecnie walka między pewną grupą ideologiczną, która jest u władzy i między dużą częścią narodu. Jest to wojna na informacje, na zmienianie praw bez woli narodu, sprytnie wykorzystywanie dyscypliny w tamtych szeregach i rozproszenia w naszych. Są olbrzymie podziały, na wiecach ludzie sobie skaczą do oczu dlatego, że jeden się nazywa "Solidarność" a drugi SLD. Przykro mi z tego powodu, ale nie byłoby tak, gdyby pan Kwaśniewski mówiąc, że przeprasza, także wprowadził dekomunizację i ilustrację, uwłaszczenie i nieprzedawanie zbrodni politycznych. Niestety — dodał przewodniczący "Solidarności" — jest podział my i oni, ale mam nadzieję, że nas jest więcej".

Przekazanie przedwojennych sztandarów odzyskanych dzięki MSZ

Polskie ministerstwo spraw zagranicznych wycofało przekazano prawnym właścicielom zwrócone przez Rosjan 3 sztandary sprzed II wojny światowej, które do tej pory znajdowały się w rosyjskim Centralnym Muzeum Sił Zbrojnych.

Dyrektor Muzeum Wojska Polskiego płk Zbigniew Świączki odebrał sztandar 51 Pułku Piechoty z Breznan (d. powiat łwowski), jeden z nielicznych zachowanych sztandarów wojsk stacjonujących na dawnych polskich ziemiach wschodnich. Podkreślił, że jest to już jedynasty sztandar odzyskany dzięki staraniom MSZ. Wśród gości nie było pełnej zgody co do historii sztandaru; poza emblemami 51 Pułku znajduje się na nim także znak Związku Strzeleckiego; wiadomo jednak, że wśród jego fundatorów byli przedstawiciele najwyższych władz wojskowych, m.in. gen Sosnkowski.

Delegacja PLL LOT z wiceprezesa Tadeuszem Postepkiem odebrała sztandar Związku Zakładów Lotniczych w Lidzie; będzie on eksponowany w izbie historycznej. Burmistrz Miawy Henryk Antczak przyznał, że informacje o istnieniu sztandaru Związku Kupców z Miawy przyjął z pewnym zaskoczeniem. Sztandar znajduje się w Muzeum Ziemi Świączkińskiej, gdzie będzie świadczył o dawnej roli Miawy jako znaczącego ośrodka handlowego.

Także strona polska posiada pamiętki i sztandary obcych wojsk; w Muzeum WP jest m.in. sztandar Armii Czerwonej z 1920 r.; zdaniem Świączkiego niewykluczone, że zostanie zwrócony Rosjanom.

"Dwa Orły'95".

Na poligonie w Wędrzynie k.Sulejca rozpoczęły się 10 bm. I Bilateralne Ćwiczenia Polsko-Amerykańskie "Dwa Orły'95".

100 żołnierzy amerykańskiej 1 Dywizji Pancerniej stacjonującej w Niemczech i 300 żołnierzy 4 Dywizji Zmechanizowanej im. Jana Kilińskiego z Krosna Odrzańskiego utworzyły wspólny batalion, który będzie wykonywał zadania typowe dla działań w czasie misji pokojowych.

Z placu apelowego 18 Pułku Zmechanizowanego, polsko-amerykański batalion udał się na poligon, w rejon ćwiczeń, gdzie rozpoczęły się ćwiczenia z użyciem broni strzeleckiej i granatów przeciwpancernych oraz zajęcia sanitarne w szpitalu polowym.

Watykan

List Jana Pawła II do kobiet

Z okazji zbliżającej się IV Światowej Konferencji ONZ poświęconej kobiecie, w poniedziałek opublikowano w Watykanie list papieża Jana Pawła II do kobiet. "Nadeszła pora, by z odwagą, jakiej wymaga pamięć i ze szczerym poczuciem odpowiedzialności popatrzyć na długi dzieje ludzkości, do których kobiety wносиły wkład nie mniejszy niż mężczyźni, a w większości przypadków, w warunkach o wiele trudniejszych" — napisał w liście Jan Paweł II. Obok podziękowań dla kobiet papież zawarł także kategoryczne poparcie przedmiotów ich dyskryminacji, podkreślając że "jeszcze dzisiaj kobietę ocenia się częściej według wyglądu zewnętrznego niż jej zdolności".

Papież podkreślił, że Kościół "zamierza wnieść swój wkład w sprawę obrony godności, roli i praw kobiet, nie tylko poprzez udział oficjalnej delegacji Stolicy Apostolskiej w obradach w Pekinie, lecz także przemawiając do serc i umysłów wszystkich kobiet". Wskazał, że pragnie "zwrócić się bezpośrednio do każdej kobiety, aby wspólnie zastanowić się nad problemami i perspektywami życia kobiet w naszych czasach".

Jan Paweł II rozpoczął swój list od podziękowania "każdej kobiecie za to, co przedstawia sobą w życiu ludzkości". Podziękował kobietom-matkom, małżonkom, córkom, siostronom, pracującym zawodowo, konserwowanim.

"Dziękujemy ci kobieto za to, że jesteś kobietą! Zdolnością postrzegania cechującą twą kobiecość wzbogacasz właściwie zrozumienie świata i dajesz

wkład w pełną prawdę o związkach między ludźmi" — napisał Jan Paweł II. Papież przypomniał o "różnicowaniu zadań" między kobietą i mężczyzną, wskazując m.in. na kwestię kapłaństwa w Kościele katolickim, które — z racjonalnej woli Chrystusa tylko dla mężczyzn — "w niczym nie umniejsza roli kobiety ani innych członków Kościoła, którzy nie zostali wezwani do pełnienia tej świętej posługi".

Jan Paweł II zakończył list stwierdzeniem, że Kościół pragnie, "aby najbliższa konferencja w Pekinie ukazała pełną prawdę o kobiecie". "Kobieta bowiem, właśnie poprzez poświęcanie się dla innych każdego dnia, wyraża głębokie powołanie swego życia. Być może bardziej jeszcze niż mężczyzna widzi człowieka, ponieważ widzi go sercem, niezależnie od układów ideologicznych czy politycznych" — napisał Jan Paweł II w liście do kobiet.

Rosja

Czeczeńskie dekrety Jelcyna w Sądzie Konstytucyjnym

Sąd Konstytucyjny Rosji przystąpił w poniedziałek do rozpatrzenia zgodności z prawem tzw. czeczeńskich dekretów prezydenta Borysa Jelcyna.

Na prośbę obu izb Zgromadzenia Federalnego, ma orzec, czy dekrety Jelcyna, które stały się podstawą prawną do użycia armii regularnej i wojsk wewnętrznych w północnokaukaskiej Czeczenii, są zgodne z konstytucją i innymi aktami prawnymi Federacji Rosyjskiej. Sąd Konstytucyjny nie będzie rozpatrywał ani oceniał działań federalnych organów władzy w Czeczenii, a jedynie zgodność z prawem aktów normatywnych związanych z kryzysem czeczeńskim.

Jezeli nawet Sąd Konstytucyjny uzna, że dekrety prezydenta i rozporządzenia rządu w sprawie Czeczenii są sprzeczne z konstytucją, nie oznacza to żadnych poważnych konsekwencji prawnych dla Jelcyna. "Akty lub ich poszczególne stwierdzenia, uznane za

sprzeczne z konstytucją, tracą moc prawną" (pkt.6 art.125 konstytucji RF).

Nie zmieni to faktów dokonanych w Czeczenii. Niekorzystne dla Jelcyna orzeczenie Sądu Konstytucyjnego nie może także stać się podstawą prawną do wszczęcia procedury postawienia prezydenta w stan oskarżenia, gdyż "prezydent RF może być pozbawiony stanowiska (...) tylko na podstawie oskarżenia o zdradę stanu lub popełnienie innego ciężkiego przestępstwa" (punkt.1 art.93 konstytucji).

***

Zandarmeria wojskowa zatrzymała trzech rosyjskich żołnierzy podejrzanych o zabicie w nocy z środy na czwartek w swochoje pod Groznyj dwóch Czeczeńów i pobicie trzech innych cywili.

Jak stwierdził prokurator wojskowy general Gaweto, oskarżony o

murderstwo z premedytacją, grozi karą śmierci.

Nie są jeszcze znane wyniki śledztwa w sprawie wymordowania w tym samym czasie całej 6-osobowej rodziny w wiosce Prigorodnyj. Zabójstwa te o mało nie doprowadziły do zerwania pokojowych rozmów rosyjsko-czeczeńskich w ubiegłym tygodniu. Dwaj rosyjscy żołnierze zginęli w nocy na poniedziałek w stolicy Czeczenii Groznyj, gdy ich posterunek obrzucili granatami nieznanymi sprawcy.

Pomimo generalnie przestrzęganego w Czeczenii zawieszenia broni, do podobnych incydentów dochodzi prawie każdej nocy, zarówno w samym Groznyj, jak i w innych rejonach północnokaukaskiej republiki.

NA ZDJĘCIU: rosyjski żołnierz przeszukuje ruiny w Groznyj.

Fot. EPA-ELTA

Bośnia

Tragedia Srebrenicy

Bośniacy Serbowie kontynuowali w poniedziałek ataki na Srebrenicę — muzułmańską enklawę, a zarzem ONZ-owska straż bezpieczeństwa we wschodniej Bośni. Zlekceważyli ewentualność interwencji lotnictwa NATO, czym zagrożyły im Narody Zjednoczone.

Radio bośniackie informuje o licznych ofiarach wśród ludności cywilnej. Z powodu "powszechnego chaosu i paniki" nie zdążono jednak policzyć zabitych i rannych.

W niedzielę Narody Zjednoczone zagrożyły bośniackim Serbom interwencją lotnictwa NATO w razie kontynuowania ataków na Srebrenicę. Żądano też natychmiastowego zwol-

nienia 32 holenderskich "błękitnych hełmów", którzy wpadli w ręce serbskie. Tymczasem agencja Serbów bośniackich SRNA twierdzi, że Holendrzy ... dobrowolnie schronili się w niedzielę do kontrolowanego przez Serbów Bratunaca, kiedy jednego z ONZ-owskich żołnierzy zabił Muzulmanin, próbując uniemożliwić "błękitnym hełmom" wycofanie się z punktu obserwacyjnego w rejonie Srebrenicy.

Wczoraj w prasie Litwy

Diena

* "Tyko jeden dodatkowy podręcznik" - zdaniem Valdisa Banalitsa konwencja o ochronie mniejszości narodowych umożliwiła przeobrażenie systemu szkolnictwa Wileńskiego, a jednocześnie zdeleniowanie bomby z opóźnionym zapalnem.

"Należałoby wyjaśnić, czym jest ta integracja, o której coraz więcej się mówi. Duch europejskiej demokracji wymaga zachowania różnorodności języków i kultur, zabrania przymusowej asymilacji. Prawdopodobnie, jedyną drogą jest obustronna integracja, gdy nie tylko mniejszość integruje się z większością (co i odwrotnie). Kwestie poruszane przez Vismantasa Radziūnas (w "Dienie" nr 140 z 26.06.1995) dążyły się latwiej rozstrzygnąć, gdyby w etnicznie mieszanymi miejscowościach było tyko języko litewskie. O mniejszości narodowe należałoby zatroszczyć się tam, gdzie Litwini mieszkają wśród innojęzycznych. System odrębnych szkół polskich, rosyjskich i to spadek po okresie sowieckim, który utracił swe wcześniejsze przeznaczenie i stał się obcy dla naszego państwa. Nie zgadza się również z tradycjami europejskimi. Klasyfikacja uczniów do szkół według narodowości - to bomba z opóźnionym zapalnem. Interesujące jest samo grupowanie - tyko Polacy, Rosjanie, tak jakby nie było innych mniejszości narodowych. W świecie cywilizowanym takie getta są nie do przyjęcia. Nie przynajmniej są do wzajemnego zbliżenia, powodują niepotrzebne sprzeczności. Przeciwko przysiadłoby dzieci do szkół według narodowości opowiada się również amerykański socjopsycholog Vytas Stoklus ("Šiaures Ateina", 28.01.1995).

Je to środków potrzeba na wydawanie w miarę nakładach komplektów podręczników, na utrzymanie odrębnych miast szkół. Dlatego w szkołach litewskich jako przedmiotu od pierwszej klasy należałoby użyć jednego z języków mniejszości. Może stać się również tak, że w równorzędnych klasach lub odrębnych szkołach będzie się wykładać w kilku językach, jeżeli w osiedlu będzie żyły mniejszości przynajmniej kilka. Wtedy nie byłoby potrzebne innojęzyczne szkoły. Nauczyciele z nich podjęliby pracę w litewskich. Gdyby wszystkie przedmioty były wykładane tylko w języku urzędowym, wszyscy abiturienty dobrze rozumieliby po litewsku a Litwinom nie zaszkodziłby znajomość obcego języka, który od dzieciństwa słyszą w kółku. W etnicznie mieszanymi miejscowościach nauczyciela i klasy początkowych miałyby bardzo dobre zloty litewski, a mogłaby być również lituaniska. Musiałaby stać także język mniejszości, lub wykładać go nauczyciel specjalista. Oczywiście, potrzebowałoby to wielkich zmian. Jednak nie trudno je poczynić. Wielu obawia się możliwej reakcji mniejszości narodowych. Myślę jednak, że byłaby ona czasowa. Już teraz w szkołach Wilna i Wileńskiego powołać można uczniów i klasy początkowych pochodzi z rodzin innojęzycznych, a w większych szkołach litewskich tyko poszczególne dzieci są Litwinami. (...)

Litwinom, zamieszkającym w etnicznie mieszanymi miejscowościach nie zaszkodziłaby znajomość języka, historii i kultury otaczającej ich mniejszości narodowej. Materiał do nauki znajdują w przygotowywanych obecnie w uzgodnieniu ze sobą podręcznikach historii Litwy, Białorusi, Polski i Ukrainy (spadkobierców będą Rzeczypospolitej, historycy, autorzy pięciokrotnie rok po roku uczestniczyli w konferencjach w Rzymie, Lublinie, Kamieńcu Podolsku, Grodnie i zszereżonej jesieni - w Trokach) (...)

Lietuvos rytas

* "Litewskie pomorze staje się przystanią kontrebantistów" - publikacja Gediminsa Pilaitisa:

"Niedawno okręt Litewskiej Wojtkowej Floty Morskiej "Vetra" przyholował do Kłajpedy statek z 74 uchodźcami Algimantis i Somali. Wśród nich było 32 mężczyźni, 18 kobiet i 24 dzieci.

Straz graniczna widziała, jak motorowy kuter z zamalowanymi znakami rozpoznawczymi, bez zawiadomienia wypłynął z portu Kłajpedzkiego, jednak nie potrafiła go dogonić, jako że ich kuter "Vyta-2" rozwija szybkość zaledwie 8 węzłów. Straz pogranicza skontaktowała się ze Szwedami, poprosiła te o pomoc okręty wojwosko "Zemaitis" i "Vetra". W operacji wzięły udział statki polskie i rosyjskie. Kuter z uciekinierami zbliżył się do Gotlandu. Dopiero po upływie półtora doby litewska straz pogranicza zatrzymała go i przyholowała do portu w Kłajpedzie.

Ostatnio na szwedzkich wodach terytorialnych zatrzymuje się coraz więcej uciekinierów z państw Azji i Afryki, których Morzem Bałtyckim nielegalnie przewożą statki zarejestrowane w Kłajpedzie. Szwedzka służba imigracyjna, która dawniej nie stosowała zasad zwracania uciekinierów do ostatniego miejsca ich pobytu, teraz jest nastawiona bardziej zdecydowanie. Oficjalnie odwołano, że zatrzymanych uciekinierów będą odwożono do Szwecji z powrotem do krajów bałtyckich i Rosji. Litwa w osiedlu Rukia zamierza założyć pierwszy ośrodek dla nielegalnych migrantów. Obwo uchodźców mają powstać w Podbrzeziu i Kybartach.

Na Litwie tygodniowo zatrzymuje się mniej więcej 100 nielegalnie przybyłych, przeważnie z Białorusi, migrantów. Pracownicy Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego twierdzą, że w okolicach Mińska przed półroczem skupiło się mniej więcej 5000 uchodźców z Azji Południowej i Afryki. Przez Litwę pod opieką miejscowych przewodników, migranci starają się dotrzeć do Polski lub obwodu kaliningradzkiego, a stamtąd - do państwa Europy Zachodniej i skandynewskich, gdzie mają nadzieję na uzyskanie azylu politycznego. (...)

Na pytanie "Lietuvos rytas", czy policja pogranicza, obserwująca i kontrolująca pas wybrzeża bałtyckiego należącej strzeże państwowych granic morskich, A. Reiponas, st. komisarz jednostki posterunków kontrolnych kłajpedzkiej policy granicznej odpowiedzialny, za pracę straży granicznej utrudniającej licznie nierozstrzygnięte problemy.

"Nauzyciele na strzeżony teren pomorski i na morze, jak powiedział, przedstawiają się o ciemnej porze doby, dobrze widząc, że policja pogranicza na razie nie może ogarnąć obserwacja całego portu kłajpedzkiego i terenów okolicznych kordonów."

20-kilometrowy pas kłajpedzkiego państwowego portu morskągo i akwen obecnie kontroluje 300 funkcjonariuszy policji pogranicza. Zdaniem A. Reiponas jest ich za mało. Z wypływającymi statkami łączność radiową utrzymuje się tylko przez służbę kapitańską portu. Straz graniczna nie posiada nowoczesnych instalacji kontrolnych. Policja pogranicza potrzebuje wyposażenia rybackiego statku, który przy silniejszym wietrze nie jest w stanie dogonić nawet jachtu, lecz szybkich kutrów. A. Reiponas uważa, że w obecnych warunkach przede wszystkim należy zryzykować porządek na granicy białoruskiej" (...)

TELEWIZJA

WTOREK, 11 LIPCA

LTV
18.00 - Wiadomości, 18.10 - Dla dzieci, 18.50 - Wiadomości (ros.), 19.00 - Teleonans, 19.05 - Rozmowy wileńskie, 19.35 - Panorama, 20.10 - Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło, 20.30 - Panorama, 21.00 - Sport, 21.10 - Film "Rok żołnierzy", 22.45 - Teleonans, 22.50 - Koncert, 23.15 - Wiadomości wieczorne, 23.30 - Labas.

BALTYCKA TV, TV POLONIA
7.35 - S. "Tak świat się kręci", 8.25 - S. "Graniczna noc", 17.00 - Historia (P), 19.30 - Film dok., 19.30 - Krzyżówka szczęśliwa (P), 18.00 - Teleexpress (P), 18.15 - Filmy anim, 18.30 - Jazz, 19.00 - Nowości bałtyckie, 19.05 - Film dok, 19.30 - Czarnie-białe, 20.00 - Prospekt, 20.20 - Na okrągło - Ch. Chaplin, 20.30 - S. "Dziśka Róża", 21.00 - Nowości bałtyckie, 21.05 - S. "Tak świat się kręci", 22.00 - Panorama (P), 22.30 - "Układ publiczny" - serial (P), 23.55 - "Wszystko dla pań" - śpiewa Jerzy Poimierz (P), 0.55 - "Gustaw Holoubek" - nie tyko o teatrze (P), 1.15 - "Habuba" - film dok. (P).

LNK TV
7.00 - Poranne kółko, 9.00 - Tele-sklep, 9.05 - "Bez domy jest źle", 17.00 - Czas, 17.20 - Telegra "Tak", 18.00 - Film anim, 18.35 - S. "Bez domy jest źle...", 19.30 - Zawody o puchar Europy formuły "Renault", 20.00 - Czas, 20.40 - Tele-sklep, Anonim, 21.00 - S. "Wyział zabójstwo", 21.50 - "Barwy morza", 22.25 - Lekcja języka, 23.00 - 23.15 - S. "Hotel Fawny", 23.40 - Film "Ryby - zabójcy".

TELE-3
7.30 - Wiadomości, 8.00 - Film anim, 8.30 - S. "Santa Barbara", 9.30 - "Maria Celeste", 10.30 - Film "Hodo i Apaczka", 12.30 - "Carli off - Summus Finis", 12.35 - Grupa muzyczna, 13.30 - Tele-sklep, 13.55 - Lekcja języka, 14.00 - Magazyn przyrodny, 16.00 - Sport na świecie, 16.30 - Spróżyj uważnie!, 17.00 - Wszystko do śmiechu, 17.30 - S. "Westgate", 18.30 - Film anim, 18.55 - Lekcja języka, 19.00 - Wiadomości, 19.20 - 100 proc., 19.30 - S. "Santa Barbara", 20.30 - Film anim, 20.55 - Lekcja języka, 21.00 - Wiadomości, 21.15 - Nowości ze sportu, 21.30 - Film "Piesni wolności", 23.00 - Wiadomości, 23.15 - Nowości ze sportu, 23.30 - Muzyka.

KOWIENSKA TV
7.00 - Studio 300: S. "Brzeg marzeń", 7.30 - "Ekspres poranny", 8.25 - S. "Kameleony", 8.55 - "Ekspres poranny", 9.30 - S. "Kopciuszka", 10.25 - Mój dom - moja twierdza, 11.25 - Ekspres poranny-3, 18.00 - Program, anons, muzyka, 18.10 - S. "Brzeg marzeń", 18.40 - S. "Kopciuszka", 19.30 - Pion, 20.00 - Wiadomości, 20.20 - Filmy anim, dla dzieci, 21.00 - Film "Wielkie uderzenie", 22.35 - Muzyka, anons, 22.45 - S. "Kameleony", 23.05 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV
8.05 - Film dla dzieci, 8.30 - Film "Gość z przyszłości", 9.35 - Patrol drogowy, 9.50 - Prognozy pogodowe, 10.20 - Apetka, 10.30 - Nowości postmuzyki, 10.40 - Kurs dolara, 10.55 - Film "Cyan", 12.35 - 90x60x90, 12.50 - Kurs dolara, 13.10 - CNN, Nowości biznesu, 13.30 - Moje kino, 18.40 - Tablica ogłoszeń, 18.45 - Dziś w mieścieku, 19.00 - Skandale tygodnia, 19.30 - Film "Kwieśnowy poranek", 21.15 - Film "Polowanie na nowości", 21.50 - S. "Aniol miejaki", 22.45 - Nowości postmuzyki, 23.05 - Dziś w mieścieku.

IKANAL
5.00 - Poranek, 8.00 - Dziennik, 8.20 - S. "Dziświeca z tropików", 9.15 - Czwłowie i prawo, 9.50 - 7 dni w sporcie, 10.15 - Film dok, 11.00 - Dziennik, 11.20 - S. "TASS został upoważniony do odświadczenia", 12.35 - Kultura nie zna granic, 13.00 - Program inf.-roz, 13.35 - Ogród przez cały rok, 14.00 - Dzien-

nik, 14.20 - "Mir", 15.00 - Popatr, posuchaj!, 15.20 - Za ptakiem z baśni, 15.40 - Męczy nam, dziewczęta!, 16.00 - Króćcie wiadomości, 16.05 - S. "Dziświeca z tropików", 18.10 - "Gość na szczytu", 18.35 - Telegra "Odgadnij melodię", 19.05 - Temat, 19.45 - Dobranocna, 20.00 - Czas, 20.40 - Z pierzewych rak, 20.55 - To stare dobre kino, Film "Śledka kobietka", 22.30 - Wersja, 22.50 - Tele-show "50x50", 23.30 - Dziennik, 23.55 - Film "Dni Turbinów", 1.10 - M. Magomajew.

TPV-1
11.00 - "Villy Jooker" - serial prod. niemiecki, 11.50 - Muzyka Jedyka, 12.00 - Giełta przy, giełta szansa, 12.20 - To jest talent, - oczo w prawo, oczo w lewo, 12.30 - Lat z Magazynem Notowań, 13.00 - Wiadomości, 13.10 - Agrobiznes, 13.15 - Sukcesy naszego polskiej, 13.30 - "Ziemia nam i dostawcy broni", raport, 14.05 - Spotkanie ze Stanisławem Lemem - maj 19.44, 14.30 - Mistrz architektury, 15.00 - "Synowie wiatru" - film fab. prod. włoskiej, 16.40 - Ruz się, Kazimierz - magazyn sportowo-rekreacyjny, 17.00 - "Bez się z nam", turniej sportowy dla dzieci, 17.20 - Świat fantastyki, 18.00 - Teleexpress, 18.20 - Aria ze śmiechem, 18.40 - John Lee Hooker - pr. muzyczny, 19.00 - Rewiza nadzwyczajna, 19.30 - "Simpsonowie" - serial anim. prod. USA, 23.00 - Wieczornica, 20.30 - Wiadomości, 21.10 - "Film, gdzie rosną pszczołki" - film fab. prod. szwedzkiej, 22.40 - Rodzić po ludzku, 22.55 - Sejmograf, 23.05 - Program publicystyczny, 23.30 - Tańczyk, jak mistrzowie, 24.00 - Wiadomości, 0.10 - Sny o Polsce, 1.10 - Program publicystyczny, 2.15 - Program rozrywki.

ŚRODA, 12 LIPCA

LTV
18.00 - Wiadomości, 18.10 - Dla dzieci, 18.50 - Wiadomości (ros.), 19.00 - Teleonans, 19.05 - Słowo chrześcijańskie, 19.15 - Zdrowie na co dzień, 19.35 - Teleforum, 20.30 - Panorama, 21.00 - Sport, 21.10 - Loteria "Pielast", 21.15 - Drog, 22.15 - Teleonans, 22.20 - S. "Bom", 23.15 - Wiadomości wieczorne, 23.30 - Hotel muzyczny.

BALTYCKA TV, TV POLONIA
7.35 - S. "Tak świat się kręci", 8.25 - S. "Dziśka Róża", 16.00 - "Bezdrożce dzieciństwa" (P), 16.30 - "Lisy w butelkach" (P), 17.00 - S. "Wielki samochód", 17.10 - Krzyżówka szczęścia (P), 18.00 - Teleexpress (P), 18.15 - Filmy anim, 18.30 - Czarnie-białe, 19.00 - Nowości bałtyckie, 19.05 - Film dok, 19.30 - Ekoróża, 20.00 - "Ja, ty i inni...", 20.30 - S. "Graniczna noc", 21.00 - Nowości bałtyckie, 21.05 - S. "Tak świat się kręci", 22.00 - Panorama (P), 22.30 - Adaptacja literatury, "Gonitwa" - film fab. (P), 23.50 - "Szalona zanoszonka" - Iga Cembryńska (P), 3.00 - "Życie moje" (P), 1.25 - Lat z Chopinem (P).

LNK TV
7.00 - Poranne kółko, 9.00 - Tele-sklep, 9.05 - S. "Bez domy jest źle...", 17.00 - Czas, 17.20 - Na jednym końcu haczyk..., 17.40 - "Zuzanna i Sika", 18.10 - Film anim, "Ryoczer mieczka", 18.35 - S. "Bez domy jest źle...", 19.30 - Film dok, 20.00 - Czas, 20.40 - Tele-sklep, anons, 21.00 - Film "Zaprzeczony pawie", 22.45 - S. "Oddział ratowniczy", 23.35 - Film "Droga Małbu 2000".

TELE-3
7.30 - Wiadomości, 8.00 - Film anim, 8.30 - S. "Santa Barbara", 9.30 - S. "Maria Celeste", 10.30 - Film "Piesni wolności", 12.00 - "Dziśka Ziemia", 12.35 - Grupa muzyczna, 13.30 - Tele-sklep, 13.55 - Lekcja języka, 14.00 - Magazyn podróży, 16.00 - Magazyn nr 1, 16.30 - Ciekawki świata, 17.00 - S. "John Rose", 17.30 - S. "Westgate", 18.35 - Film anim, 18.55 - Lekcja języka, 19.00 - Wiadomości, 19.20 - 100 proc., 19.30 - S. "Santa Barbara", 20.30 - Film anim, 20.55 - Lekcja języka, ang. 21.00 - Wiadomości, 21.15 - Nowości ze sportu, 21.30 - S. "Górga", 22.30 - Muzyka.

23.00 - Wiadomości, 23.15 - Nowości ze sportu, 23.30 - Muzyka.

KOWIENSKA TV
7.00 - 12.00 - Studio 300: 7.00 - S. "Brzeg marzeń", 7.30 - "Ekspres poranny", 8.25 - S. "Kameleony", 8.55 - "Ekspres poranny-2", 9.30 - S. "Kopciuszka", 10.25 - Mój dom - moja twierdza, 11.25 - Ekspres poranny-3, 18.00 - Program, anons, muzyka, 18.10 - S. "Brzeg marzeń", 18.40 - S. "Kopciuszka", 19.30 - Otrykanki, 19.50 - Przejrzyj tygodnika "L'Kincioj ostini", 20.00 - Wiadomości, 20.20 - Filmy anim, dla dzieci, 21.00 - ABC zdrowia, 21.30 - S. "Druzyna A", 22.20 - Muzyka, anons, 22.45 - S. "Kameleony", 23.05 - Wiadomości.

WILEŃSKA TV
8.10 - 9.00 - 8.00 - S. dla dzieci, 8.55 - Film dla dzieci "Gość z przyszłości", 10.00 - Patrol drogowy, 10.15 - Skandale tygodnia, 10.40 - Apetka, 10.50 - Kurs dolara, 10.55 - Nowości postmuzyki, 11.15 - Film "Cyan", 12.35 - 90x60x90, 12.50 - Kurs dolara, 13.00 - CNN, Nowości biznesu, 13.30 - Moja historia, 18.40 - Tablica ogłoszeń, 18.45 - Dziś w mieścieku, 19.00 - CNN, Styl, 19.30 - Program "A sama", 20.20 - Film "Wiktorija", 21.50 - S. "Aniol miejaki", 22.45 - Nowości postmuzyki, 23.05 - Dziś w mieścieku.

IKANAL
5.00 - Poranek, 8.00 - Dziennik, 8.20 - S. "Dziświeca z tropików", 9.15 - W świecie zwierząt, 9.50 - 7 dni w sporcie, 10.15 - Film dok, 11.00 - Dziennik, 11.20 - S. "TASS został upoważniony do odświadczenia", 12.35 - Hity, 13.00 - Program inf.-roz, 13.35 - "Podręcznik" - Dziennik, 14.20 - "Mir", 15.50 - Klub fanów, 16.00 - Ściągaczka, 16.05 - S. "Helena i chłopy", 16.30 - Tin tonik, 17.00 - Czas, 17.20 - S. "Dziświeca z tropików", 18.10 - Godzina szczytu, 18.35 - Telegra "Odgadnij melodię", 19.05 - Zagadki historii, 19.45 - Dobranocna, 20.00 - Czas, 20.45 - Film "Głupek", 22.15 - Piłka nożna, Liga mistrzów, 22.45 - Wersja, 23.05 - Za kulami, 23.25 - Dziennik, 23.50 - Film "Dni Turbinów", 1.05 - Teatr pionek! A. Pugaczowej prezentacja.

TPV-1
11.00 - "Sława" - serial prod. USA, 11.50 - Wiadomości Jedyka, 12.00 - Po-radnictwo, 12.20 - Ryby i rybki..., 12.30 - Lat z Magazynem Notowań, 13.00 - Wiadomości, 13.10 - Agrobiznes, 13.15 - "Zabawa w kotka i myszkę" - raport, 13.45 - Film dok, 14.00 - "Podręcznik" - film prod. ang, 14.25 - Reportaż, 15.00 - "Tarzan, człowiek małpa" - film fab. prod. USA, 16.20 - Ruz się, Kazimierz - magazyn rekreacyjno-sportowy, 17.00 - Wkiło natury - teleturniej, 17.25 - Raj - program dla młodych widzów, 18.00 - Teleexpress, 18.20 - Program rozrywki, 19.05 - 18.45 - Z kamerą wędrować zwierzę, 19.05 - "Słoneczny patrol" - serial prod. USA, 20.00 - Wieczornica, 20.30 - Wiadomości, 21.10 - "Zadarm w Nowym Jorku" - komedia prod. franc, 22.50 - Pula dnia, 23.10 - Co nowego? - Krzyzało, 23.30 - S. "Nie dia wszystkich nastal pokój", 24.00 - Wiadomości, 0.10 - "Męczy nam nad morzem" - dramat przyk. prod. franc, 1.55 - Komputerska szkoła, 2.10 - Skódekma w jedynce.

WILNO
tel. 44-38-93

Advertisement for Ozełam, featuring a woman's face and the text 'Ozełam' and '45 94 25 76 91 07'.

SPORT

Bohaterowie Wimbledonu

Na trawiastych kortach Wimbledonu zakończył się turniej tenisowy uważany za mistrzostwa świata. W finale gry pojedynczej kobiet spotkały się S. Graf (Niemcy) i A. Sanchez-Vicario (Hiszpania). W trzech setach zwycięstwo odniosła Niemka. Jest to już szósty sukces Graf na kortach Wimbledonu.

W finale mężczyzn zagraли P. Sampras (USA) i B. Becker (Niemcy). W czterech setach zwyciężył Amerykanin. Za swój sukces otrzymał czek na 582.200 dolarów.

W debłu mężczyzn triumfowali T. i W. Woodbridge'owie (Australia), w grze podwójnej kobiet A. Sanchez i J. Novotna (Czechy), a w mikście M. Navratilova i J. Star (obie USA).

Wspaniale w turnieju juniorów wypadła Polka A. Olasz. W grze pojedynczej pokonała ona w finale T. Tanasugarn (Tajlandia) i zdobyła pierwsze miejsce. Na tym nie poprzestała i w debłu razem z C. Black (Zimbabwe) również stanęła na najwyższym stopniu podium.

Starty lekkoatletów

* Podczas zawodów w Budapeszcie reprezentant Litwy V. Alekna zajął drugie miejsce w rzucie dyskiem używając 61,18 m. Zwyciężył A. Horvath (Węgry) — 63,80 m. A oto kilka innych wyników tego turnieju: 100 m — T. Bowen (USA) — 10,29 sek., 800 m — K. Langat (Kenia) — 1 min. 46,73 sek., 400 m p/p — G. Gorbenko (Ukraina) — 49,81 sek.

* Podczas mityngu w Bad Constaadt konkurs skoków w dal wygrał I. Pedrosó (Kuba) z trzecim wynikiem sezonu — 8,55 m.

Nowy lider wyścigu

Hiszpan M. Indurain wygrał niedzielna jazdę na czas i zgodnie z oczekiwaniami objął prowadzenie w klasyfikacji generalnej wyścigu kolarskiego Tour de France. Wyrzucił on na mecie o 12 sek. rewelacyjnie jadącego Duńczyka B. Riisa.

Puchar Ameryki

Broniący Pucharu Ameryki w piłce nożnej piłkarze Argentyny od zwycięstwa rozpoczęli udział w tej imprezie. Pokonali oni Boliwii — 2:1, ale wygrana nie przysła im łatwo. W innych meczach zanotowano takie wyniki: USA — Chile — 2:1, Kolumbia — Peru — 1:1, Brazylia — Ekwador — 1:0.

Tenisowi "weterani" w Sopcie

Wczoraj w Sopcie rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy weteranów. Zgłoszonych jest prawie 200 uczestników z 10 krajów. W turnieju startuje wielu czołowych zawodników ze światowych list tej kategorii wiekowej: E. Berko (Węgry), S. Labanaukas (Litwa), R. Bruse (Niemcy) oraz S. Wierzbicki i B. Wiśniewski z Polski. Gry toczą się w ofnalu kategoriach wiekowych — od 35 do 75 lat.

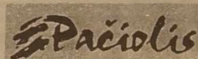
UWAGA, KIEROWNICY I KSIĘGOWII!

Wam i tylko Wam oferujemy do nabycia

"SYSTEM EWIDENCJI I SPRAWOZDAWCZOŚCI"

Zbiór przepisów prawnych, obowiązujących w dniu 1 maja 1995 roku, w językach litewsko-rosyjskim i litewsko-angielskim.

Nie czekajcie do jutro — zwracajcie się dzisiaj.

Vilnius, tel.: 76-47-78, 72-79-12
Kaunas, tel. 28-90-90
i w księgarniach miast.

(Zam. 902)

Znad Wiliu

Radio 73.34/103.8 FM

Lista przebojów "Zwariowana 19-ka"

Notowanie 60

- 1 (1) E-rotic "Fred come to bed"
  - 2 (8) Yaki Da "I saw you dancing"
  - 3 (3) Scatman John "Scatman's world"
  - 4 (11) Take That "Back for good"
  - 5 (19) Scarlet "I wanna be free"
  - 6 (14) Tom Petty "It's good to be king"
  - 7 (2) D.J. Bobo "I feel it"
  - 8 (5) Sin with Sebastian "Shut up"
  - 9 (12) Niki French "Total eclipse..."
  - 10 (9) Mike & The Mechanics "Over my scholder"
  - 11 (13) Corona "Baby baby"
  - 12 (18) Bryan Adams "Have you ever..."
  - 13 (10) Jimmy Cliff "Hakuna Matata"
  - 14 (4) East 17 "Let it rain"
  - 15 (7) La Bouche "Be my lover"
  - 16 (6) Real McCoy "Love & Devotion"
  - 17 (15) Wet Wet Wet "Julia Says"
  - 18 (N) Kikikut "It's in her kiss"
  - 19 (17) 2 Unlimited "Here I go"
- Nowości:
1. Peter Schilling & Boom Bastic "Major Tom"
  2. Sparks "How that I own the BBC"
  3. 20 Fingers "Lick it"

Głosowanie:

sobota 14.00-15.00, tel. 22 42 94 60

listownie:

Radio "Znad Wiliu" (Zwariowana 19-ka)
aL Laisvés 60,
2056 Vilnius

Stale, w dowolnych ilościach SKUPIJEMY

czeki inwestycyjne. Zwracać się: Vilnius, ul. Ja. sinskio 1/8. Tel. 22-31-70. W dniach pracy od godz. 9.00 do 18.00. (Zam. 919)

Firma sprzedaje niedrogo akmeński cement wysokiej jakości w workach PC-400 i PC-500 oraz papę RKP-350 i zbrojną RKF-400. Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94. (Zam. 841)

Plisowanie w różne wzory. Vilnius, tel. 62-62-71. (Zam. 888)

Sprzedam tanio 2 tapczany, pralkę z wórką. Vilnius, tel. 41-05-79. (Zam. 906)

EKRANY

LIETUVA — "Andre" (USA, dla dzieci) — 0 12.00, 14.00, 16.00; "Gorzki mielaz" (Francja) — 0 17.45, 20.15. VILNIUS — Retrospektywa filmów litewskich: "Lato młodości", "Przez ten czas" — 0 19.50; "Słowożwieszenie słoczińców" (Francja, kom.) — 0 13.00, 15.00; Mistrzowie kina światowego: "Pewnego razu w Ameryce" (USA) — 1 cz. — 0 17.00, 11 cz. — 0 19.50. HELIOS — 1 sala — "Krwawy kamień" (USA, kom. krym.) — 0 10.50.

POLISH AIRLINES
LOT VILNIUS, RODUNAS KELIAS 2 HOTEL SKYDYS, PORT LOTNICZY
NR72
ZAPRASZAMY NA REJS
WILNO - WARSZAWA - WILNO
Z WYGODNYM POŁĄCZENIEM DO KANADY I USA

INFORMACJA I REZERWACJA: VILNIUS 26-08-19.

W związku z likwidacją "Sudervelè ZSA"

osoby zainteresowane proszone są o zgłaszanie wniosków pod adresem: "Sudervelè" ZSA, rejon wileński, wieś Pilaite 12, tel. 57-33-40. (Zam. 875)

Sprzedaje się jednopokojowe mieszkanie z telefonem. Cena 5200 USD. Tel. 26-34-95. (Zam. 909)

Sprzedaje się 3-pokojowe mieszkanie z telefonem w cichym miejscu na Šeškinė, 13.700 USD. Tel. 66-04-77. (Zam. 910)

Sprzedam

telewizory, lodówki i kucharki mikrofalowe firm Gold Star, Supra, Sharp, Sony; telewizory Horyzont, Šilelis-76. Vilnius, tel. 42-80-69. (Zam. 920)

Принимаем заказы на столярные изделия:
окна, балконные рамы, шпалеры, подоконники, плинтусы, угловые штапики, двери, головную доску и др. изделия
Tel. (8-22) 64-06-03, 26-28-82
с 9 до 18 час.

KALENDARIUM

- * Wtorek (11.VII) jest 192 dniem 1995 r. Do końca roku 173 dni.
- * Znak Zodiaku — Rak.
- * Imieniny: Bedykta, Cypriana, Kaliny, Olii.
- * Wschód Słońca — 4:56, zachód — 21:52. Długość dnia 16 godz. 56 min.

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 11 lipca zachmurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr północno-wschodni, umiarkowany. Temperatura 23-25 stopni.

W ciągu następnych dwóch dni bez opadów. Temperatura w nocy 9-14, w dzień 20-25 stopni.

Pogrążeń w głębokim bólu i smutku żegnamy kochaną koleżankę i nauczycielkę

Lilianė Kołodko

i współczujemy Rodzinie i Bliskim.

Nauczyciele i uczniowie Wileńskiej Szkoły Średniej im. A. Mickiewicza

Wydawca ZSA "Kurier Wileński"

Drukuje Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”

Redaktor naczelny Czesław MALEWSKI

Nasz adres: Laisvés pr. 60. 2056 Vilnius, Lietuvos Respublika Kod 67218 ISSN 1392-0405 SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji — 42-79-49. DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny — 42-78-54, aktualności krajowych — 42-79-64, życia wsi — 42-79-68, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, stołeczny, kultury — 42-79-77, handlu, usług, "Magazyn rodzinny" — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Korespondenci: na rejon wileński — 42-79-68, 45-03-95, sołecznicki — 52-780, święciański — 47-59-49, trocki i szyrwincki — 42-69-65, 47-04-95, fotokorespondenci — 42-80-81.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvés pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-85 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżne z opinią redakcji.

Dyrektor redaktor Jadwiga PODMOSTKO